

Vrednost lastne proizvodnje je realno večja za 13 odstotkov

Polletni rezultati poslovanja so spodbudni

V prvih šestih mesecih je Gradis opravil 15 odstotkov vseh gradbenih del v Sloveniji — 8,3 milijarde dinarjev celotnega prihodka — Optimistični obeti za drugo polovico leta

Če pogledamo na koledar lahko rečemo, da je prva polovica leta že »davno« minila, medtem ko smo v zadnjih dneh meseca julija v vseh tozidih in delovnih skupnostih razpravljali o naših rezultatih v prvem polletju. Vsak delavec je bil seznanjen z delom in uspehom svoje temeljne organizacije; kakšen pa je uspeh Gradisa, pa takrat še ni bilo znano. Zbir vseh števil o proizvodnji, zaposlenih, dohodku, osebnem dohodku in ostanku dohodka da rezultat Gradisa. Koliko smo naredili in kako smo to kar smo ustvarili začasno razporedili, je razloženo v nadaljevanju tega prispevka.

Z našimi rezultati v prvi polovici leta smo lahko še kar zadovoljni. Obseg del se je povečal, boljši je uspeh in tudi ostanek dohodka je zadovoljiv.

Obseg del se je povečal

V primerjavi z lanskim polletjem se je vrednost opravljenih del pove-

čala za 70 odstotkov. Obračunali smo za 8.504 milijonov dinarjev vrednosti del. Obrtniki so za nas opravili za 1.915 milijonov dinarjev del, drugi kooperanti pa 731 milijonov dinarjev. Vrednost lastne proizvodnje je 5.858 milijonov dinarjev in se je povečala za 77 odstotkov. V letu dni so se cene osnovnih materialov povečale za 57 odstotkov (ta

odstotek je izračunan po metodologiji splošnega združenja gradbeništva) tako da se je vrednost naše lastne proizvodnje realno povečala za 13 odstotkov. Tak dvig je brez dvoma razveseljiv, saj smo že nekaj časa — že kar dobri dve leti ugotavljali, da se realen obseg naših del zmanjšuje.

Kakšno je stanje v slovenskem gradbeništvu ob polletju, trenutno še ni znano. Zavod za statistiko SR Slovenije je objavil prve, ocenjene podatke za slovensko gradbeništvo. Po teh podatkih se je vrednost opravljenih del povečala za 47 odstotkov, medtem ko se je število zaposlenih zmanjšalo za 2 odstotka. Ti podatki so primerljivi s podatki za

naše gradbene enote. Le-te so povečale vrednost opravljenih del za 65 odstotkov in število zaposlenih za 3 odstotke. V šestih mesecih so naše gradbene enote opravile 15 odstotkov vseh gradbenih del v Sloveniji. V številu zaposlenih pa so udeležene z 11,6 odstotka. Zaradi ugodnega gibanja tako obsega del kot tudi števila zaposlenih sta se oba deleža naših gradbenih enot v slovenskem gradbenem prostoru v letošnjem prvem polletju povečala.

V celem Gradisu (v domovini) nas je bilo v prvi polovici leta zaposlenih 6.427 delavcev. To je 211 delavcev več kot lansko prvo polletje. Opravili smo skoraj 7 milijonov ur
(Nadaljevanje na 3. str.)

620 novih navezov za Adriatic club Yugoslavia

Marini v Umagu in Rovinju predani v uporabo

V prejšnji številki našega glasila smo pisali o gradnji treh navtičnih centrov v Istri — Umag, Rovinj in Pula, sedaj pa dva centra že obratujejo, saj je 26. julija v počastitev dneva vstaje na Hrvaškem — bila svečana otvoritev marin v Umagu in Rovinju. Otvoritev so se poleg predstavnikov Adriatic cluba Yugoslavia udeležili predstavniki istrskih občin, nekaterih sovlagateljev in soustanoviteljev ACY, turistični delavci Umaga in Rovinja, projektanti

in izvajalci del, to je predstavniki Gradisa.

Navtični center v Umagu je četrti zgrajen center izmed osemnajstih, ki jih vzdolž jadranske obale gradi Adriatic club Yugoslavia. Zgrajen je bil v petih mesecih. Za 450 metrov dolgim valobranom so zgrajeni štirje pomoli h katerim bo možno privezati 260 različnih plovil.

Na obalnem platoju so zgrajeni objekti, v katerih so recepcija za pri-

javo in odjavo plovil in posadk, restavracije, samopostrežna trgovina, trgovina z navtično opremo, duty free shop, sanitarije s kopalnicami, parkirišče za avtomobile in še kaj. Navtični center ACY v Umagu je zgradil tozđ GE Koper.

Navtični center v Rovinju je nekoliko večji saj je njegova zmogljivost 360 navezov. Specifičen je po tem, da so pomoli narejeni na plavalnih pontonih, ki so sidrani v mor-

sko dno s 100 tonskimi betonskimi kockami.

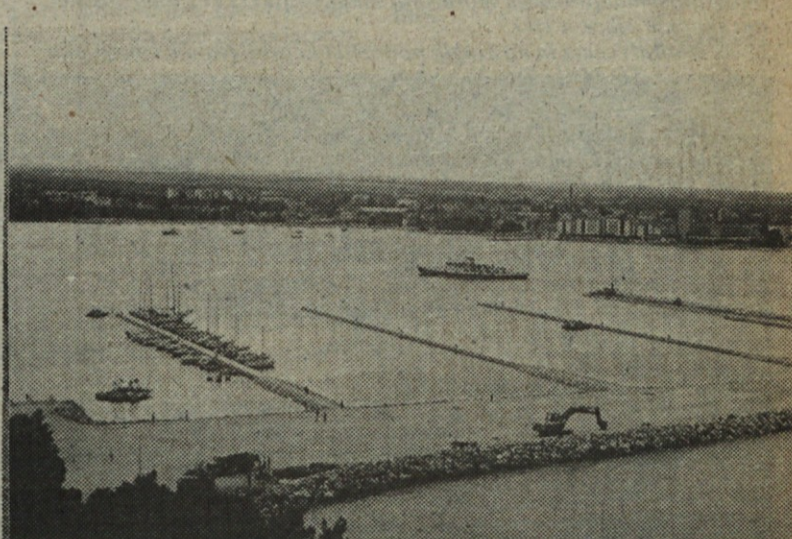
Marina v Rovinju ima tudi vse infrastrukturne objekte, ki so že naštet pri opisu umaškega navtičnega centra, poleg tega pa še brezcarinsko cono. Obe marini sta že sredi julija sprejeli prva plovila.

Navtični center ACY v Rovinju je uspešno zgradil tozđ GE Maribor.

Besedilo in slike:
Cveto Pavlin

Marina v Rovinju

in Umagu že uspešno služita svojemu namenu

Na podlagi 1., 5. in 6. člena Pravilnika o Gradisovih nagradah in diplomah

Razpisujemo

za leto 1984 dvanaest denarnih nagrad ter tri diplome, in sicer:

— posameznim delavcem ali skupinam delavcev do 12 denarnih nagrad v višini dvakratnega povprečnega neto osebnega dohodka v DO v preteklem letu,

— TOZD ali DS tri, izjemoma pa tudi več diplom.

DO GIP GRADIS Ljubljana podeljuje Gradisove nagrade in diplome za izjemne dosežke, uspehe oziroma rezultate pri delu posameznih delavcev, skupin delavcev, TOZD oz. DS če je njihovo delo odločilno vplivalo na izboljšanje poslovanja delovne organizacije, na njeno boljšo organiziranost, na poglobljanje samoupravnih odnosov, na uspešno vključevanje delovne organizacije v integracijske procese v gradbeništvu, na dvig življenjskih in delovnih pogojev in na vse ostalo, kar je vplivalo na boljši ekonomski položaj in afirmacijo delovne organizacije.

Gradisova nagrada se podeli delavcu, oz. skupini delavcev, ki je v svoji TOZD ali DS pripomogla s svojim delom k izjemnemu dosežku na področjih:

- organizacija gradbišča, obrata ali delavnice večjega obsega, ki je lahko vzgled ostalim gradbiščem,
- urejenost skladišča,
- urejenosti načina prehrane delavcev,
- urejenost bivanja delavcev,
- priprave dela večjega obsega, ki ima za rezultat tudi ekonomičnejšo tehnologijo dela,
- organizacije poslovanja na posameznih področjih, ki se rezultira tudi v večji produktivnosti dela, boljši ekonomičnosti in večji rentabilnosti,
- vključevanje in organizacija del v tujini
- projektiranja (v gradbeništvu, strojne opreme gradbene mehanizacije, lesnem stavbarstvu in podobno),
- uspešnosti, merjene v primerjavi z drugimi organizacijskimi deli TOZD in drugimi TOZD, oz. OZD, upoštevajoč merila uspešnosti, določena v zakonu o združenem delu,
- službe varstva pri delu, ki je uspela zmanjšati ali popolnoma odpraviti nesreče pri delu,
- preprečevanje škode,
- osebnega prizadevanja na področju kulturnega in športnega delovanja,
- reševanja socialne problematike in problemov družbenega standarda,
- uveljavljanja delegatskega sistema v družbenopolitičnih skupnostih in družbenopolitičnih organizacijah,
- uresničevanja samoupravljanja in uveljavljanja samoupravnih odnosov, samoupravnega sporazumevanja med TOZD zaradi doseganja skupnih ciljev v DO,
- izobraževanja in na drugih področjih ki prispevajo k izboljšanju poslovanja TOZD in DO kot celoti.

Predloge za denarne nagrade dajejo delavski sveti TOZD in DS za svoje delavce na pobudo posameznikov, osnovne organizacije zveze sindikatov in drugih družbenopolitičnih organizacij v TOZD oziroma DS.

Predloge za denarne nagrade in diplome dostavite najkasneje 15. 9. 1984 komisiji za Gradisove nagrade v kadrovsko socialno službo DSSS, Ljubljana, Šmartinska 134a. Predloge, ki bodo dospeli po tem datumu, komisija ne bo upoštevala.

Gradisove nagrade in diplome bodo podeljene ob slovesnosti praznika Dneva republike in obletnice obstoja Gradisa.

Predsednik komisije
za podelitev Gradisovih nagrad

Nadaljevanje sodelovanja z Bytostavom

Prijatelji iz Ostrave

Že skoraj dvajset letno sodelovanje Gradisa in Bytostava iz Ostrave (ČSSR) se je pod pokroviteljstvom konference sindikata nadaljevalo tudi letos. Prva skupina delavcev Bytostava je bila na deset dnevni dopustu v Ankaranu v prvi polovici julija, druga skupina pa pride sredi avgusta. Letos prvič gostimo dve skupini gostov iz ČSSR zato, ker se je ena skupina Gradisovcev februarja smučala na Češkem, druga skupina pa odhaja na Češko 16. avgusta.

Goste iz Bytostava smo v zgodnjih jutranjih urah pričakali na jugoslovansko-madžarski meji in jih z zajtrkom pogostili v našem samskem domu v Mariboru. Zatem so nadaljevali pot v Ankaran, kjer so preživeli večino svojega dopusta.

Da bi prijatelje iz Ostrave čim bolj seznanili tudi z Gradisom, popeljali smo jih v Luko Koper, kjer so

se seznanili z našimi pomorskimi gradnjami. Pokazali smo jim tudi turistične objekte v Portorožu in Cervarju ter novozgrajeno marino v Umagu.

En dan njihovega dopusta pri nas je bil namenjen obisku našega počitniškega doma v Poreču, kjer smo jim priredili slavnostno kosilo, nakar smo se z ladjo odpeljali v Rovinj. To je bilo za večino enkratno doživetje.

Zadnji dan bivanja v Sloveniji smo naše goste peljali v Postojnsko jamo ter jim v popoldanskih urah razkazali Ljubljano. Po poslovilni večerji, na kateri so se nam zahvalili za vse gostoljubje, so se delavci Bytostava odpeljali proti Mariboru. Spremili smo jih delček poti, z obljubo, da se še kdaj vidimo. Nekaterim bo to mogoče že letos, drugim pa v prihodnjih letih. Besedilo in slika:

Cveto Pavlin

Naše goste iz Bytostava smo z ladjo peljali na izlet v Rovinj

Pojasnilo bralcem

Zakaj zamuda avgustovske številke Gradisovega vestnika

Tako kot za vsako številko našega glasila smo se tudi za avgustovsko številko v uredništvu dogovorili za vsebino in obseg Gradisovega vestnika. Dogovorjeno je bilo, da glede na dopuste in s tem zmanjšano oziroma popolnoma zamrlo dejavnost na večini področij, razen seveda operative, ki ravno sedaj dela s polno zmogljivostjo, Gradisov vestnik izide na osmih straneh.

Ko smo materiale oddali v tiskarno nas je čakalo neugodno preseñenje. Povedali so nam, da ne morejo več tiskati samo osem strani, temveč najmanj 16, 24 ali 32 strani. To je pomenilo, da je bilo treba takoj pripraviti gradivo še za osem strani, kar pa ni tako malo. Položaj je bil še toliko bolj zapleten, ker je bil eden izmed dveh novinarjev na dopustu, ravno tako večina dopisnikov.

Tako se je zbiranje gradiva podaljšalo in skupaj s pisanjem, lekturiranjem, urejanjem, kompletiranjem s fotografijami in tehnično obdelavo podaljšalo na več kot štirinajst dni. To je tudi pglavilni razlog, da je Gradisov vestnik izšel ob koncu meseca, ne pa 15. v mesecu, kot je dogovorjeno.

Bralcem se zaradi tega opravičujemo, istočasno pa sporočamo, da bo septembrska številka izšla v roku, kar pomeni že čez 14. dni.

Obenem pozivam naše dopisnike in vse ostale bralce, da se nam oglasijo s prispevki iz svojih tozdov, in tako naredijo naše glasilo še pestreje, aktualnejše, zanimivejše in bogatejše. Prispevke pošljite do 5. v mesecu.

Urednik

(Nadaljevanje s I. strani)

Polletni rezultati...

(vključno z vsemi urami nadomestil) od tega je bilo dobrih 84 odstotkov učinkovitih ur. Zaposleni delavci je opravil v poprečju 181 ur na mesec. Od opravljenih ur je bilo na mesec opravljeno 152 učinkovitih ur. Kvalifikacijski količnik se je povečal za 1 odstotek in je sedaj 2,25.

Uspeh je dober — ekonomičnost slabša

Obseg dela lahko izrazimo tudi s celotnim prihodkom. Celotni prihodek je sestavljen iz plačane realizacije in drugih prihodkov. Ob polletju je bil naš celotni prihodek 8.301 milijon dinarjev. Povečal se je za 69 odstotkov. Plačana realizacija predstavlja kar 91 odstotka celotnega prihodka, med drugimi prihodki lahko omenimo prihodke od prodaje blaga, od svobodne menjave dela in od obresti.

Materialni stroški proizvodnje so

znašali 6.022 milijonov dinarjev in predpisana amortizacija 189 milijonov dinarjev. To je 74,8 odstotka celotnega prihodka. V primerjavi z lanskim polletjem so se materialni stroški povečali za visokih 85 odstotkov, amortizacija pa za 19 odstotkov. Stroški so se povečali bolj kot se je povečal celotni prihodek, kar pomeni, da se je ekonomičnost poslovanja poslabšala. Ob polletju je naša ekonomičnost 1,34 kar pomeni, da smo na 100 dinarjev porabljenih sredstev ustvarili 134 dinarjev celotnega prihodka. Pred letom dni je bila naša ekonomičnost 1,44.

Dosegli smo 2.090 milijonov dinarjev dohodka. V primerjavi z lanskim obdobjem se je dohodek povečal za 39 odstotkov in dosega že 51 odstotkov planirane vrednosti. V naslednji preglednici je prikazana začasna delitev dohodka (v milijonih din):

Sestavina	I-VI/83		GN 1984		I-VI/84		Indeks	
	din	%	din	%	din	%	84/83	84/GN
Dohodek	1.499	100	4.104	100	2.090	100	139	51
Obveznosti	515	34	1.272	31	705	34	137	55
Čisti dohodek	984	66	2.832	69	1.385	66	141	49
Osebnih dohodkov	659	44	2.020	49	984	47	149	49
Skupna poraba	94	7	287	7	99	5	105	34
Poslovni sklad	195	13	406	10	222	11	114	55
Rezervni sklad	36	2	119	3	80	3	224	67

Iz dohodka moramo najprej plačati celo vrsto obveznosti. Obveznosti so se povečale za 37 odstotkov in so znašale 705 milijonov dinarjev. Četrtno vseh obveznosti plačamo raznim SIS, skoraj 30 odstotkov pa moramo dati za obresti. Po plačilu obveznosti nam ostane čisti dohodek 1.385 milijonov dinarjev. Povečal se je za 41 odstotkov.

Do letošnjega polletja smo za osebne dohodke razporedili 984 milijonov dinarjev ali 47 odstotkov dohodka, kar je več kot lani.

Del, ki ga namenimo za skupno porabo je sestavljen iz stanovanjskega dela in prostega dela. Za stanovanjski del smo namenili 55 milijonov dinarjev, za prosti del pa zaenkrat le 44 milijonov dinarjev. Glede na višino dohodka in svoje obveznosti tri temeljne organizacije niso še nič razporedile za skupno porabo. To bodo brez dvoma nadoknadile v drugi polovici leta, saj se mora prosti del sklada skupne porabe oblikovati v tekočem letu, koristiti pa šele v prihodnjem letu.

Za poslovni sklad smo namenili 222 milijonov dinarjev, kar je za 14 odstotkov več kot lani in 55 odstotkov načrtovane vrednosti.

V rezervni sklad smo morali razporediti 80 milijonov dinarjev. V letošnjem letu se je povečala prihodna stopnja z 2,5 odstotka na 4 odstotke od dohodka, zato tolikšno povečanje.

Osebnih dohodki so realno nižji za 6 odstotkov

V Gradisu razporejamo osebne dohodke v skladu z našimi internimi merili. Ta merila so odvisna od uspeha, to je od dohodka na pogojno uro. Glede na uspeh smemo v Gradisu razporediti za osebne dohodke 990 milijonov dinarjev. Razporedili smo 984 milijonov dinarjev. Masa na osebne dohodke se je povečala za 49 odstotkov.

Višina izplačanih osebnih dohodkov je nekoliko višja, ker se ne upoštevajo osebni dohodki vsebovani v nedokončani proizvodnji. Izplačali smo za 1.060 milijonov dinarjev osebnih dohodkov.

Poprečni mesečni neto osebni dohodek na zaposlenega je bil v Gradisu 20.219 dinarjev. Povečal se je za 44 odstotkov. Osebnih prejemki ki poleg osebnega dohodka vključujejo še dodatke so bili 24.463 dinarjev. Povečali so se za 43 odstotkov. V obdobju enega leta so se po statističnih podatkih življenjski stroški povečali za 53 odstotkov, tako da so se realni osebni dohodki znižali za 7 odstotkov, mesečni prejemki pa za 6 odstotkov. Najvišji osebni dohodek v Gradisu je bil 66.518 dinarjev, najnižji pa 10.117 dinarjev. Razmerje med njima je 1:6,6.

Pri razporejanju dohodka pa mora Gradis upoštevati tudi določila vsakoletnega dogovora. Letošnji dogovor ne omejuje rasti osebnih do-

hodkov z odstotki, pač pa določa, da se mora delež akumulacije v dohodku povečati oziroma ostati nespremenjen v primerjavi z letom 1983. Nespremenjen delež akumulacije v dohodku smejo imeti v tistih delovnih organizacijah, ki so imele v letu 1983 znesek sredstev namenjen za osebne dohodke in skupno porabo na zaposlenega nižji kot je bil ta znesek v podskupini dejavnosti kamor je vsaka delovna organizacija uvrščena.

V letu 1983 smo na delavca razporedili za osebne dohodke in skupno porabo 307.143 dinarjev, v podskupini visoke gradnje, kamor smo tudi mi razporejeni pa so na de-

lavca razporedili manj — 287.369 dinarjev. To pomeni, da moramo v letošnjem letu povečati delež akumulacije v dohodku. Lani smo ob koncu leta za akumulacijo namenili 14,09 odstotka od dohodka, letos moramo nekaj več. Ob polletju smo namenili sicer 15 odstotkov od dohodka za akumulacijo — vendar je to le začasna razporeditev. In da ne pozabimo, akumulacija je del dohodka, ki se nameni za poslovni in rezervni sklad ter pospešeno amortizacijo.

Ob polletju smo obračunali pospešeno amortizacijo v višini 19 milijonov dinarjev.

Kazalniki poslovanja

Kazalnik	I-VI/83	GN 84	I-VI/84	84/83	Indeks 84/GN 84
1. VLP/ef. uro	590	817	997	169	122
2. Ekonomičnost	1,44	1,41	1,34	93	95
3. D/ph	107,78	132,66	137,51	128	104
4. OD/ph	47,44	65,30	64,74	136	99
5. Akum. v dohodku	16,9	14,2	15,4	91	108

Prvi kazalnik, vrednost lastne proizvodnje na učinkovito uro kaže produktivnost. Nominalno se je povečala za 69 odstotkov, realno pa za 8 odstotkov.

Ekonomičnost se je poslabšala, kar smo že omenili. Cene osnovnim materialom se večajo hitreje, kot nam investitorji priznavajo razlike v cenah.

Naš najvažnejši kazalnik je dohodek na pogojno uro — D/ph. Povečal se je za 28 odstotkov in za 4 odstotke presega planirano vrednost za letošnje leto.

Iz naslednjega kazalnika ugotovimo, da so se osebni dohodki na pogojno uro povečali bolj kot dohodek, čeravno smo dosegli 99 odstotkov načrtovane vrednosti.

Peti kazalnik kaže delež akumulacije v dohodku. Letošnji delež je slabši od lanskega dosežka, a še vedno nad planiranim deležem.

Obeti za drugo polovico so optimistični

V prvi polovici leta smo kljub težavam, ki pestijo naše gospodarstvo

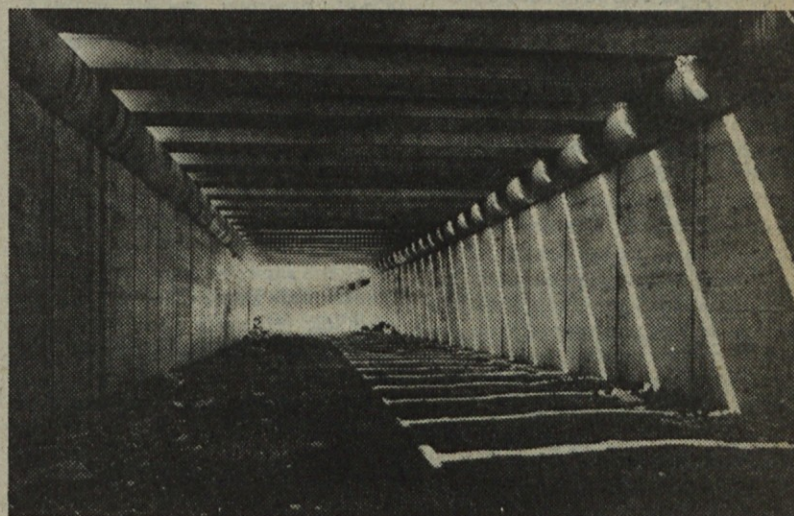
dobro poslovali, nekateri tozdi bolj, drugi nekoliko manj uspešno. Nobeden tozdi ni izkazal izgube.

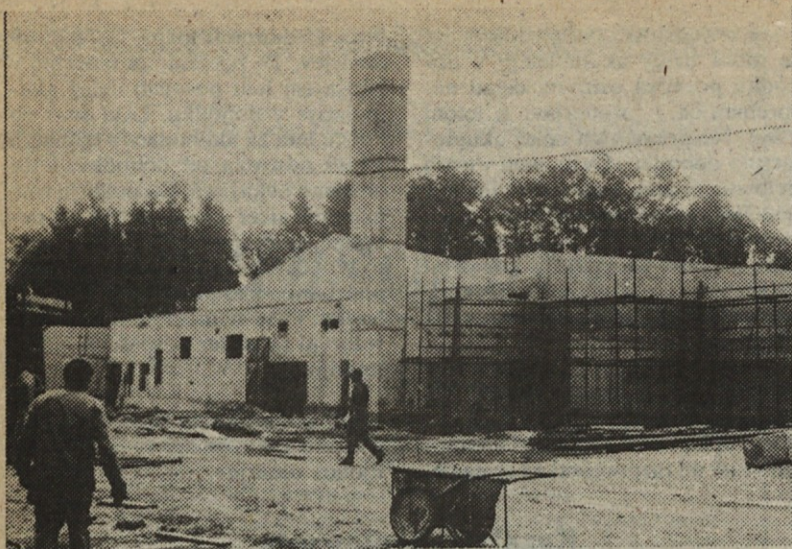
O motnjah v poslovanju govorimo takrat, (1) ko si temeljna organizacija ne more zagotoviti minimalne akumulacije, (2) če si delavci v tozdu ne morejo zagotoviti sredstev za OD po merilih ali (3) če delavci ugotovijo, da ne dosega rezultata, ki omogočajo redno poslovanje.

Po prvi točki imajo tri temeljne organizacije motnje, po drugi točki pa še dve ne dosega zagotovljene mase za OD. Bržkone so delavci v teh temeljnih organizacijah ob obravnavanju polletnih rezultatov tudi sprejeli ukrepe za odpravo motenj.

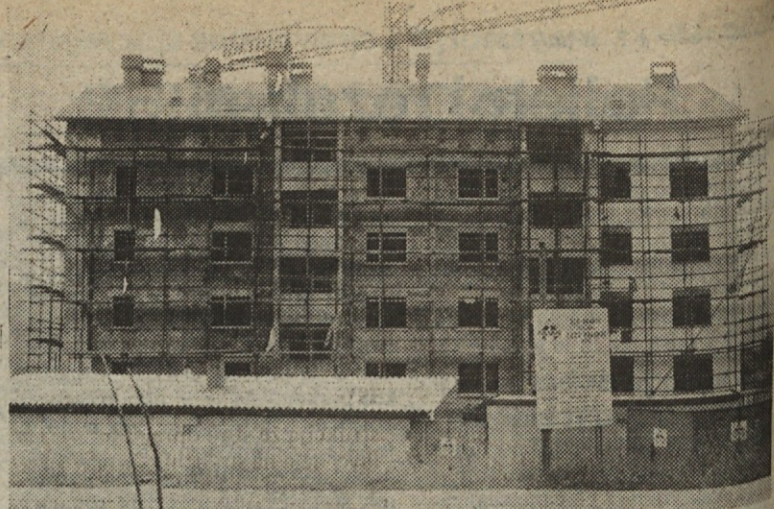
Izgledi za drugo polletje so optimistični. Kot kažejo podatki o angažiranosti smo z delom preskrbljeni, treba bo vložiti le še dodatne napore, da bomo uspeli delati s čim manjšimi stroški, da bomo dosegli čim boljši dohodek ter s tem ugodno delitev.

Zora Vehovec

Valilnica plemenskih piščancev v Markovcih bo zgrajena do septembra

Stanovanjski blok v Majšperku

Dobra angažiranost tozda Gradnje Ptuj

Tudi uspeh ni izostal - dobri obeti za prihodnje

Prvo polovico letošnjega poslovnega leta je naš najmlajši tozđ GE Gradnje Ptuj uspešno zaključil. Celotni prihodek je bil dosežen nekaj več kot 312 milijonov dinarjev, kar predstavlja v primerjavi z enakim lanskoletnim obdobjem dvig za 85 odstotkov. Ravno ta pokazatelj uvršča to temeljno organizacijo na tretje mesto v Gradisu med gradbenimi tozdi.

Z 250 zaposlenimi je to najmanjši gradbeni tozđ, pa vendarle daje ton gradisovega nastopa in prisotnosti v ptujski občini in okolici. Dober poslovni uspeh pa je rezultiran iz dobre angažiranosti. Delavci Gradnje Ptuj gradijo v Markovcih valilnico plemenskih piščancev, v Majšperku stanovanjski blok, renovirajo grad Borl, gradijo ptujsko stanovanjsko sosesko Rabelčja vas zahod, opravljajo vzdrževalna in sanacijska dela v tovarni aluminija in glinice Kidričevo in še nekatera manjša dela.

Tokrat bomo pisali nekoliko več o dveh objektih — valilnici Markovci in stanovanjskem bloku Majšperk, a o ostalih v prihodnjih številkah.

Valilnica Markovci ena največjih v Sloveniji

Za investitorja Perutnino Ptuj so Gradnje pričele pred letom dni graditi valilnico plemenskih piščancev. Pripravljalna dela so se začela 24. 8. lani. »Z izkopom in opaževanjem temeljev pa smo začeli koncem septembra,« je pojasnil pomočnik vodje sektorja Boris Ketiz in nadaljeval: »Sedaj je objekt v zaključni gradbeni fazi, tako da na gradbišču v glavnem delajo kooperanti. Od naših del so nam ostali samo še tlaki, vendar le-teh ne moremo narediti dokler objekt ne bo pokrit.

Valilnica je sestavljena iz treh hal, oziroma ladij. V prvi ladji se obdelujejo jajca, vrši se fungigacija na žensko in moško unijo. Druga ladja je predvidena za predvaljanje in izvaljenje moške in ženske unije. Tretja ladja je namenjena obdelavi piščancev, kjer se le-ti vakcinirajo in v posebni embalaži odpremiijo preko od-

vozne rampe.

Celoten objekt je enotažen. Ostrešje je iz lepljenih lameliranih lesenih nosilcev, ki jih kot je že prej omenjeno izdeluje hoja. Kritina je aluprofilirana pločevina v rjavi barvi.

Skupna površina valilnice je 2.880 kvadratnih metrov. Vgrajeno je bilo 2.300 kubikov betona in 115 ton armature. Vrednost vseh del znaša 124 milijonov dinarjev, od tega je 36 milijonov dinarjev gradbenih del.

Prvotno planiran rok predaje valilnice je bil 20. avgust, vendar se zaradi hude zime ni moglo delati polne tri tedne, teden dni se ni delalo zaradi vetra, nekaj pa je k zamudi prispevala tudi Hoja in preprojektiranje ter kasnitev projektov. Zaradi teh vzrokov je investitor določil nov rok za dokončanje del, to je konec septembra. Do tega roka pa bodo vsa dela končana.

Perutninina valilnica plemenskih piščancev sodi med največje pri nas saj se bo v njej letno zvalilo 5 milijonov piščancev.

Blok v Majšperku zgrajen v desetih mesecih

»Gradnja stanovanjskega bloka v Majšperku se je pričela decembra lani,« je povedal pomočnik vodje sektorja Janez Toplak, »vendar smo zaradi hude zime s pravo gradnjo začeli šele februarja letos. Blok z 19 stanovanji velikosti 40 do 60 kvadratnih metrov se gradi za investitorja Samoupravno stanovanjsko skupnost Ptuj in sicer za znane kupce, to pa so: tovarna Volnenka Majšperk, Konus tozđ Lahka obu-

tev Majšperk in osnovna šola Majšperk.

Vrednost objekta je 36 milijonov

dinarjev, uporabnikom pa bo predan do konca septembra.

Besedilo in slike: Cveto Pavlin

IMV — zaradi pomanjkanja denarja dela upočasnjena

Na gradbišču Industrije motornih vozil v Novem mestu, ki je še pred nekaj meseci sodilo med največje gradisove objekte, so dela v avgustu mesecu upočasnjena. Razlog za to je pomanjkanje denarja, do katerega je prišlo, ko so gradbena dela presešla tisto vrednost, katera jim je po sprejetem sanacijskem programu bila določena. V IMV-ju sedaj že pripravljajo rebalans sanacijskega načrta s katerim naj bi pokrili več stroškov pri dokončanju gradbenih del. Kako pa bo to izpeljano pa je za sedaj še negotovo.

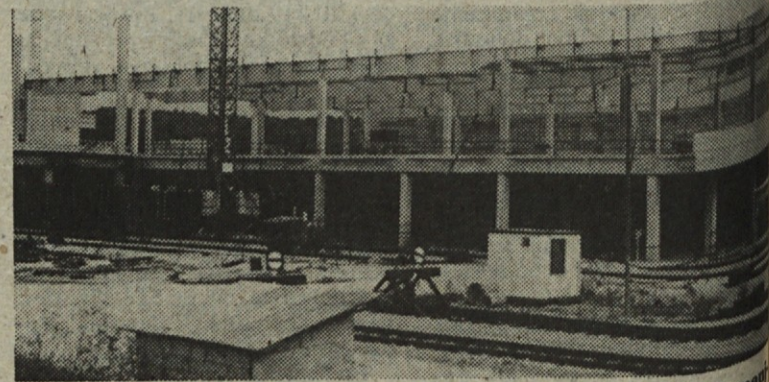
Ravno zato se je število delavcev na gradbišču prepolovilo, tako da jih je sedaj samo še 120 in opravljajo v glavnem manjša dela. Za pričakovati je, da bo v kratkem IMP začel z inštalacijskimi deli, saj so sredstva

za ta dela zagotovljena, in je za enkrat prekoračitev le pri gradbenih delih.

V tem času so delavci tozda GE Ljubljana-okolica uspeli zadovoljiti željo investitorja, da so usposobili del proizvodne hale do te mere, da se v tem delu že montira oprema za proizvodnjo »sendvičev« za počitniške priklovice. Vsi priključki so seveda narejeni le provizorično, tako da bi jeseni že lahko začeli s proizvodnjo.

Koncem septembra, oziroma začetku oktobra bo verjetno znana finančna konstrukcija pokrivanja prekoračitve sanacijskega programa za gradbena dela in takrat bo jasno, kakšno intenziteto bomo v prihodnjih letih gradili Industrijo motornih vozil.

Besedilo in slike: Cveto Pavlin

Pred nekaj meseci je bilo na gradbišču IMV zelo živo, ob sedanjem pomanjkanju sredstev pa je ravno nasprotno

Gradis v Karlovcu

Gradimo tovarno velikih turbin za »Jugoturbino«

Vrednost del je 125 milijonov dinarjev — Kovinski obrati Ljubljana in Maribor skupaj z Inženiringom

Marca lanske leto je bila podpisana pogodba med Metalno in Gradisom o sodelovanju pri gradnji jugoturbine tovarne velikih turbin v Karlovcu. Metalna je prevzela inženiring za vsa dela in oddala Gradisu tozdr Kovinski obrati Maribor in Ljubljana vsa krovška, kleparska, ključavničarska in steklarska dela. Vrednost gradisovih del je 125 milijonov dinarjev, vrednost celotne investicije pa je 45 milijard dinarjev.

Do sedaj so v Karlovcu delali turbine moči do 200 MW, v novi tovarni pa bo možno izdelovati bistveno večje turbine, tudi z močjo do 1200 MW. Ker je investicija izvozno usmerjena se dela opravljajo dokaj intenzivno saj se dela tudi ob sobotah in nedeljah.

Kljub temu; da je pogodba bila podpisana že marca lani so naši delavci pričeli z deli šele 22. novembra 1983. leta, saj je Metalna s svojimi kooperanti prej morala postaviti jekleno konstrukcijo hale.

Tovarna velikih turbin je dokaj impozanten objekt saj gre za dvokatno halo iz jeklene konstrukcije. Dolžina objekta je 167,8 metra, širina pa 35,6 metra. Prva ladja je visoka 35,6 metra, druga pa 26,5 metra.

Sedaj ko montažna jeklena kon-

strukcija že stoji opravljajo naši delavci dela na strehi in zapirajo fasado s sendviči »Jedinstvo« Krapina. Dela se izvajajo na specialnih odrih, eden izmed le-teh pa je oder, ki je montiran na konstrukcijo žerjava s katerega se bo montirala obloga fasade.

Zaradi dela na višini 35 metrov posveča se izredna skrb in pozornost vsem varstvenim predpisom. Delavci se na streho dvigajo s posebno dvizno napravo za dviganje ljudi s pomočjo žerjava. Na gradbišču je 30 delavcev KO Maribor in KO Ljubljana. Bivajo in hranijo se v hotelu Korana v Karlovcu.

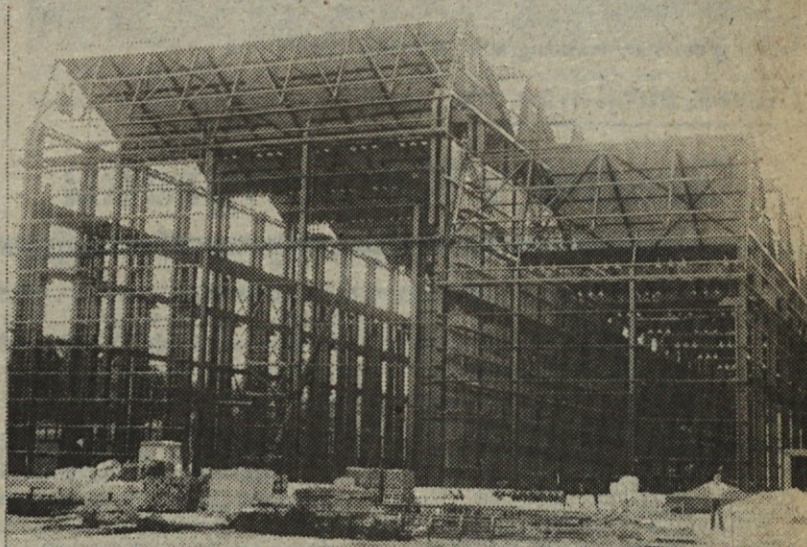
Za tovarno velikih turbin bo Metalna Maribor dobavila tri žerjave, od katerih bo največji lahko dvigal do 300 ton, gradbena dela opravlja Gradbeni kombinat Medimurje Ča-

kovec, Instalater Rijeka bo montiral vse inštalacije, Novoplesk Ljubljana pa bo izvršil končno antikorozijsko zaščito objekta.

Po nekoliko korigiranem termin-

skem planu se predvideva da bo Gradis s svojimi deli zaključil oktobra letos.

Besedilo in slika:
Cveto Pavlin

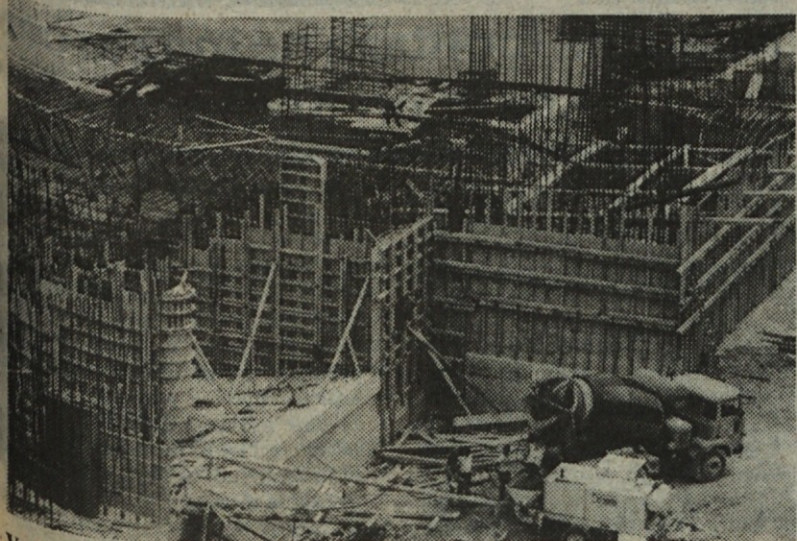

Večja hala tovarne velikih turbin »Jugoturbina« Karlovac je visoka 35 metrov, manjša pa 26 METROV

Kljub nekaterim težavam dela dobro napredujejo

Čez eno leto prvi kilovati elektrike iz HE Mavčiče

Sredi gradbene sezone smo in zato so dela na skoraj vseh gradisovih objektih v polnem teku. Drugače je tam, kjer investitorjem primanjkuje denarja in so dela iz tega razloga upočasnjena. Tudi gradnjo hidroelektrarne v Mavčičah spremljajo nekatere težave — pomanjkanje sredstev, preprojektiranje in nedodelani projekti, nepravočasno dostavljanje projektov pa tudi izvajalcem del ne gre vse gladko in od rok tako kot bi vsi hoteli.

V stojnico HE Mavčičebo treba vgraditi 25000 kubikov betona

Sedaj se betonira temeljna plošča za strojnico v katero bo vgrajeno 3.000 kubikov betona, na pretočnih poljih pa se polaga armatura in delajo opazi na levem stebri. Za opraviti je tudi še nekaj izkopa, tako da se sedaj vršijo izkopi leve priključne pregrade.

Dosedaj je bilo izkopano 182.000 kubikov izkopa, vgrajeno 28.000 kubikov betona in položeno 1.100 ton armature. Skupne predvidene količine vgrajene v HE Mavčiče pa znašajo: 90.000 kubikov betona, 34.000 ton armature in 72.000 kvadratnih metrov opaža. Samo v strojnico bo vgrajenih 25.000 kubikov betona. Skupno bo izkopanih nekaj manj kot 200.000 kubikov izkopov.

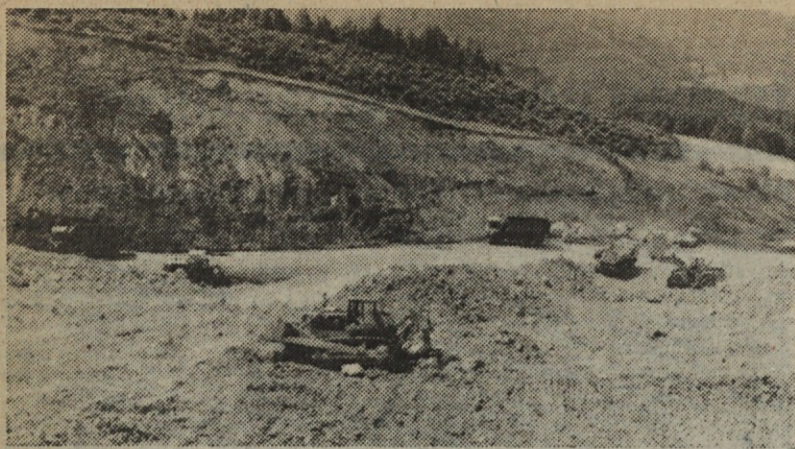
»Na gradbišču sedaj dela 145 delavcev tozdr Nizke gradnje Maribor in 15 delavcev SPO, imamo pa tudi 50 delavcev Pečalbarja in Struge iz Makedonije ter zagrebškega Armirača,« je povedal pomočnik sektor-skega vodje Mihajlo Gračanič in dodal: »Od srede julija betoniramo 24 ur dnevno. Ker betonarna SB 500, ki jo imamo na gradbišču ne

more zadovoljevati naših potreb, smo dodatne količine 2.000 kubikov betona naročili iz betonarne na Produ.

Včasih imamo veliko težav s prevozom betona ker nam SPO ne more zagotoviti potrebno število mikserjev, pa tudi gradbiščna betonarna je večkrat v okvari in popravila trajajo tudi po več kot 12 ur. Ravno zaradi tega ne dosegamo planiranih količin vgrajenega betona. Upamo, da bomo s praviimi organizacijskimi prijemi tudi te težave v kratkem prebrodili in s pospešenim tempom nadomestili zamujeno. Mesečno bomo morali vgrajevati tudi do 6.000 kubikov betona.«

Da bo delo res steklo s polno intenziteto bodo na gradbišču hidroelektrarne Mavčiče v kratkem pripeljali še eno betonarno SB 500. Prišla bo tudi skupina 24. tesarjev iz naslednjih tozdov: GE Maribor, GE Jesenice, GE Ljubljana in GE Ljubljana okolica.

Besedilo in slika:
Cveto Pavlin

Izkop premoga v Kamengradu bo znašal 150000 ton

Človek, stroji in zemlja

Gradis v Kamengradu

Dobro leto dni delajo delavci Gradisa tozda GE Ravne na Koroškem in tozda SPO na gradbišču dnevnega kopa za premogovnik rjavega premoga Kamengrad pri Sanskem mostu v Bosni in Hercegovini. Njihova naloga je izkopati in prepekljati 700.000 kubikov jalovine in 150.000 ton rjavega premoga.

Stroji in ljudje so se zarili globoko v hrib. Kopljejo, orjejo, nakladajo in odvažajo na tisoče kubikov jelo-vine in premoga dnevno. Na gradbišču je kot v mravljišču — vsakdo ve kaj mora storiti — le da je v Kamengradu močan ropot in vonj izpušnih plinov številnih težkih strojev in tovornjakov, prah in včasih neznošna vročina. Kadar zapade dež pa je toliko blata, da ves strojni park počiva.

V takšnih pogojih delajo strojniki in stroji SPO-ja, ki so v tem času izkopali in odpeljali že 510.000 ton jalovine in 40.000 ton rjavega premoga.

Glede na pogodbeni, terminski plan bi delo že moralo biti opravljeno, vendar je lanskoletno močno jesensko deževje še bolj namočilo zemljo in sprožilo zemeljski plaz, kateri je potem bil saniran do konca leta. Zato so se dela zavlekla za štiri dodatne mesece.

V Kamengradu od jutra do večera

brni 6 buldožerjev, 3 bagri, 4 težki nakladači, 26 težkih tovornjakov in seveda ekipa za vzdrževanje z vsemi kompletnimi pripomočki za takojšnje popravilo kateregakoli stroja ali vozila.

Kljub težavam vsi strojniki dobro delajo. V pogovoru s strojnikom Huseinom Šušnjaro, ki dela na buldožeru Caterpillar — D 8 sem izvedel, da le niso povsem zadovoljni z zaslužkom za celodnevno težaško delo, da so premalo nagrajeni, kljub temu, da je od teh težkih strojev in strojnikov odvisen dnevni izkop.

Sožitje človeka in stroja je nujno za uspešno opravljeno delo, vendar moramo le-to bolje nagradjevati.

Besedilo in slike:
Ludvik Rudolf

Husein Šušnjara: »Strojniki smo v Kamengradu preslabo nagrajeni...«

40 težkih strojev in tovornjakov dela na gradbišču dnevnega kopa v Kamengradu

Galerija bo zgrajena do roka

Najzahtevnejši objekt na avtocesti Naklo—Ljubljana

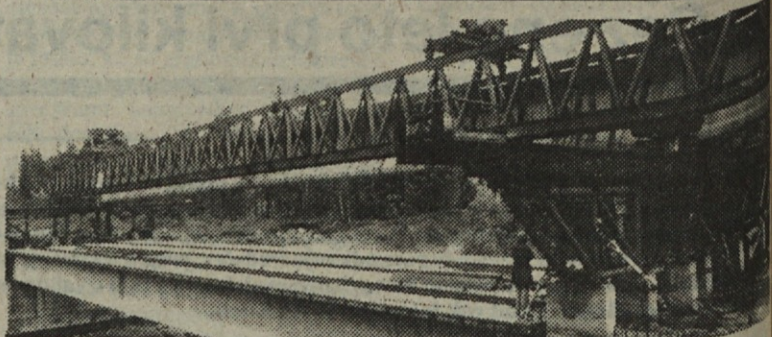
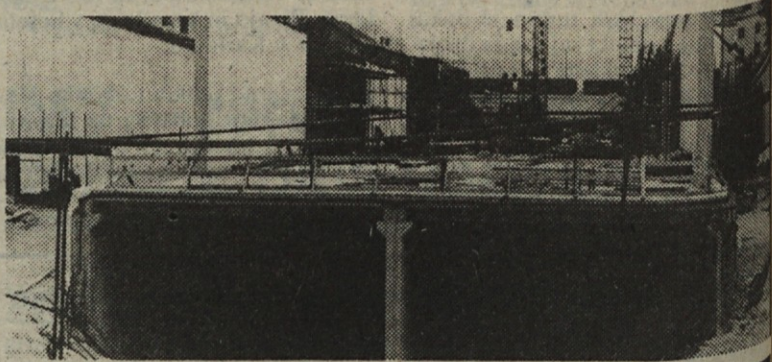
Ob letošnjem prazniku Dneva republike bomo v Sloveniji bogatejši za 26 kilometrov nove, sodobne avtoceste, ki bo po novi trasi povezovala Naklo z Ljubljano. Gradis gradi na trasi avto ceste dva najzahtevnejša objekta — most čez Kokro pri Kranju in galerijo, oziroma pokriti vkop v Šentvidu pri Ljubljani. Na mostu čez Kokro so pred poldrugim mesecem montirali najdaljše prednapete nosilce v Jugoslaviji, dolge 50 metrov. Tudi dela na galeriji potekajo skladno s sprejetim terminskim planom.

Glavna izvajalca del na galeriji sta naša tozda GE Nizke gradnje Maribor in GE Ljubljana. Večji del galerije je že pokrit z nosilci, tako da je pred kratkim bila premeščena tudi železniška proga Jesenice — Ljubljana. Galerija je vkopana 13 me-

trov pod nivo terena in pokrita z nosilci kateri bodo zasuti, tako da sama galerija izgleda kot tunel, ki je sestavljen iz dveh z vmesno steno ločenih dvopasovnic ter dveh uvozno izvoznih ramp. Skupna dolžina galerije znaša 260 metrov in širina 38 metrov.

Z galerijo se avtocesta v tej fazi gradnje zaključuje. Oba tunela tako ne bosta v celoti prevozna, saj bo vstop in izstop na Celovško cesto mogoč preko dveh ramp. Ko se bo, glede na finančna sredstva, nadaljevala gradnja avtoceste, bo galerija podaljšana pod Celovško cesto in pod Šentvidskim hribom, kjer bo zvrstan 1500 metrov dolg predor, ki se bo v Kosevju priključil na zahodno ljubljansko obvoznico.

Besedilo in slika:
Cveto Pavlin

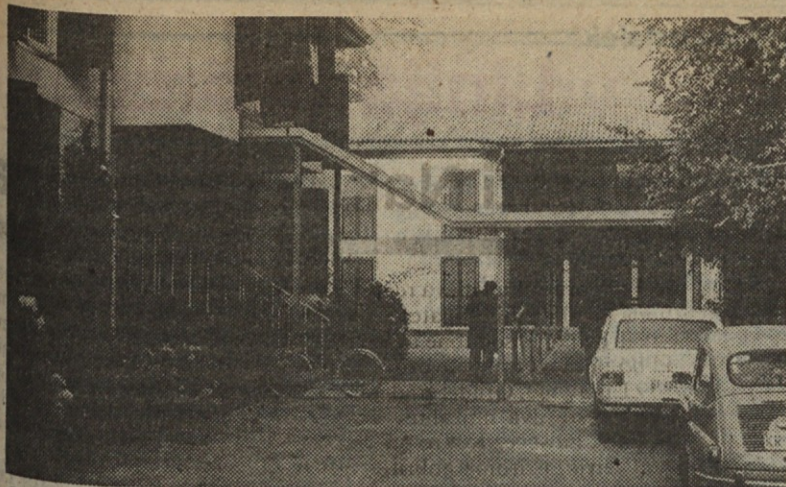

Končana montaža na mostu čez Kokro pri Kranju

Dva najzahtevnejša objekta na trasi nove avtoceste Naklo—Ljubljana, šentvidsko »galerijo« in most preko Kokre v Kranju izvajajo delavci naše delovne organizacije.

Čeprav se delo na omenjenih objektih mnogo manj publicira, kot na ostalih objektih in trasi, pa delo ravno tako teče v podaljšanem delovnem času, ponekod tudi ob sobotah in nedeljah. Vse to pa iz razloga, da bi tudi na teh dveh objektih ne bilo zamud in bi bila oba pravočasno predana svojemu namenu.

Tako je bila tudi v juliju končana montaža najdaljših prostoležečih nosilcev v Jugoslaviji na mostu čez Kokro, kjer je vsak nosilec dolg nekaj prek 50m. Vseh pet nosilcev, ki so bili seveda prepeljani na gradbišče po delih, nato pa zlepljeni, prednapeti in montirani z Gradisovo konstrukcijo za montažo nosilcev, že daje pravo podobo novemu objektu na trasi nove avtoceste. V kolikor bodo tudi ostala dela tekla tako kot sama montaža, potem se ni bati, da objekt nebi bil pravočasno izgovljen.

Gradisov samski dom v Škofji Loki je postavljen v mirno okolje. V obeh stavbah je 138 ležišč. Do obrata je 2—3 minute peš hoje, zadaj za levim objektom pa je prijeten gozdček

Kaj je novega v LIO

Zaloge lesa vežejo obratna sredstva

Odkupljeno tudi zemljišče na katerem stoji stanovanjska hiša — Jubilej Zveze društev invalidov

V drugi polovici avgusta smo ponovno obiskali škofjeloški tozd. Zanimalo nas je, kako so rešili problem skladiščenja velikih količin lesa, ki so jim ga pripeljala gozdna gospodarstva ob pospravljanju gozdov po vetrolomu na Gorenjskem.

Direktor tozda Anton Demšar nam je povedal, da so do začetka julija sprejeli toliko neolupljene hlodovine, kolikor jim jo pripada skozi vse leto oziroma še celo več. To pa so že številke nad 35.000 kubičnih metrov lesa! In čeprav sodi med njihovo glavno dejavnost tudi primarna predelava lesa, to je razrez hlodovine in žaganje, vsega tega lesa ni bilo mogoče sprosti olupiti, razrezati in skladiščiti, da se posuši.

Že v prejšnji številki Gradisovega vestnika smo omenili, da so ob obstoječem obratu, na novopridobljenem zemljišču, uredili novo skladišče. Novo je tudi to, da so medtem dokončali še ograjo, pred tem pa podrli stare šupe last Veletrgovine Loka — te so tam stale še nekaj časa potem, ko je bila že opravljena razmejitvev. Zvedeli smo tudi to, da je bila odkupljena in plačana tudi stanovanjska hiša v kompleksu, rezerviranem za njihovo prostorsko širjenje. Po pogodbi ima lastnik pravico bivanja v njej še dve leti.

Velikih količin lesa so po eni strani veseli, po drugi strani pa jim ta na daljši čas veže znatna obratna sredstva in povzroča nekaj dodatnih težav. Prisiljeni so bili najti dislocirana zasilna skladišča — deponije. To pa pomeni večje stroške zaradi večkratnega prekladanja, treba se je bilo dogovoriti z občani oziroma krajevno skupnostjo, skladovnice je treba večkrat špricati proti lubadarju, vsaka pa pomeni tudi nevarnost pred morebitno nesrečo, saj jih je težko zavarovati oziroma ob vsakem času preprečevati otrokom, da bi ne

plezali po njih. Večje deponije so trenutno še vedno v gozdčiku za Gradisovim samskim domom na Trati, nasproti remontne delavnice Alpetourja in zadaj za obratom.

V času dopustov so zaznali nekakšno mrtvilo kar se tiče sklepanja pogodb; več si obetajo od meseca septembra. Trudijo se za ustrezno strukturo del, to je za proizvodnjo in prodajo tako na tuje kot domače tržišče.

Pri prodaji montažnih hiš za inozemstvo redno nastopajo in sodelujejo z Jelovico. Za montažne hiše kažejo v zadnjem času precej zanimanja Francozi (tudi za lesno galanterijo) in Nemci; na domačem tržišču pa se vse bolj uveljavljajo v SR Srbiji in avtonomni pokrajini Vojvodini. Tja prodajajo montažne hiše in lesene hale za skladišča. Pravijo, da ima precej zaslug pri prodaji v okolici predstavništvo v Beogradu.

Izmed drugih stalnih proizvodov izdelujejo leseno embalažo in razne lesene masivne obloge ter stajbno-mizarske izdelke za potrebe visokogradnikov, za hotelsko in stanovanjsko gradnjo za znanega kupca.

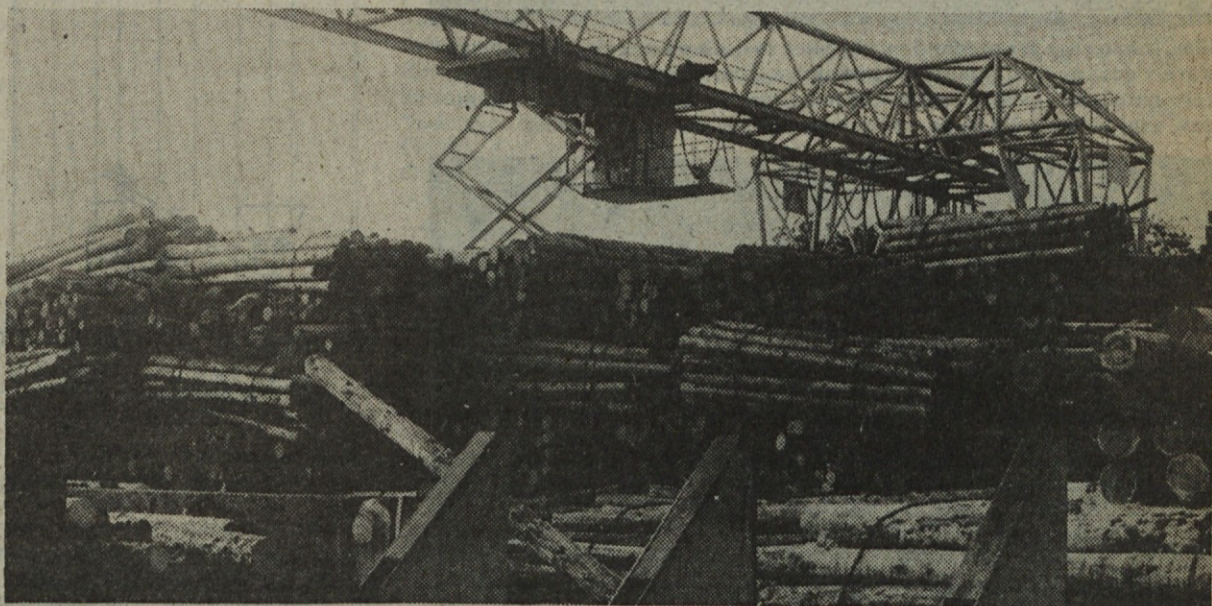
Povprašali smo jih še po investicijskih načrtih.

Razen že omenjenih novosti je najbližji uresničitvi gradnja novih sušilnic z vsemi prostori in napravami. Z deli bi radi začeli čimprej, saj jim obstoječa pomeni ozko grlo v proizvodnji. Novo sušilnico naj bi dokončali v prvi polovici prihodnjega leta.

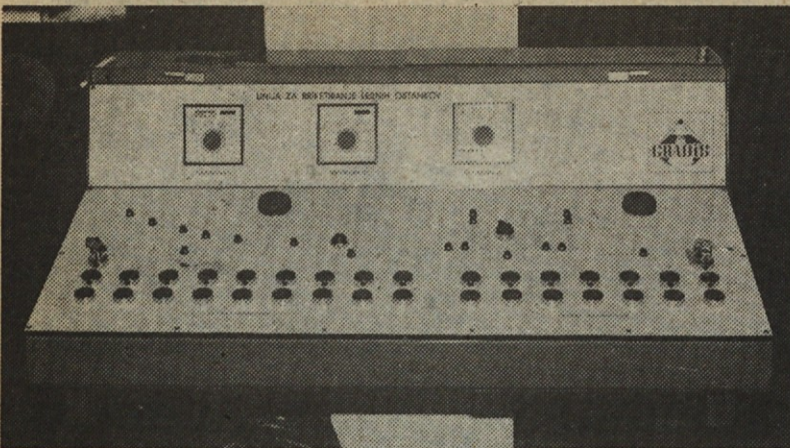
G. B.

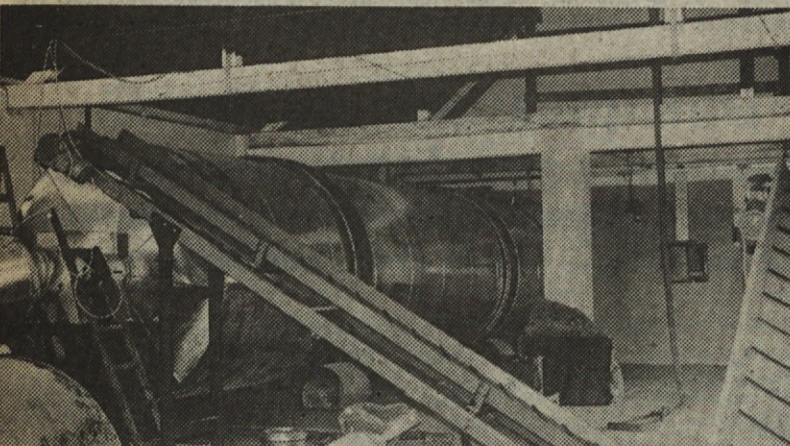
Še neolupljena hlodovina je začasno spravljena na več lokacijah. Največ jo je ob samem obratu — tu vidimo tudi hišo, ki so jo letos odkupili, da bi se v bodoče lahko širili

Skladovnica olupljene in zvezane hlodovine je že skoraj v celoti zapolnila razpoložljiv prostor pod mostnim žerjavom

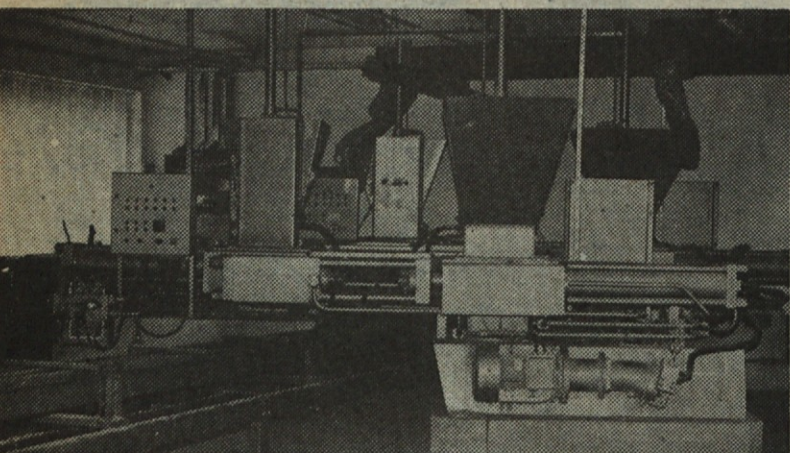
Glavni komandni pult linije za briketiranje lesnih ostankov

Koritasti transporterji in rotacijski sušilnik ob montaži. Levo (ob lestvi) je pred sušilnikom montiran zaporni dozirniki

Silos, iz katerega gre predhodno zdrobljen in osušen les prek odvzemne naprave v dozirni polž in potem v stiskalnice. Dimenzioniran je glede na potrebe naročnika. Širina je nekaj nad 6 metrov, visok je lahko od 5—16 metrov, vanj pa gre od 136 do 420 prostorninskih metrov materiala.

Stiskanje opravi močne stiskalnice brez lepil

Nov izdelek

Linija za briketiranje lesnih ostankov

S to linijo se je Gradis prvič predstavil na ljubljanskem mednarodnem lesnem sejmu, ki je bil junija letos na Gospodarskem razstavišču.

Na razstavnem prostoru Slovenijalesa je Gradis ob svojem »grabežu« postavljal večji pano s shematskim prikazom komponent te proizvodne linije, slikovno pa je vso stvar prikazoval video posnetek s tonskim zapisom, ki so ga zavrtili nešteto krat za obiskovalce, posebej pa tudi za poslovnike, ki so za novost na našem tržišču kazali precej zanimanja. Podobno predstavitev, tudi v okviru Slovenijalesa, pripravljamo zdaj za sejem v CSSR v Brnu, še nekaj kasneje pa tudi za sejem v Moskvi.

Kovinski obrati za lesni program

V Kovinskih obratih oziroma v Razvoju in Inženiringu so posvetili več pozornosti lesnemu programu potem, ko so se bistveno spremenili pogoji gospodarjenja v gradbeništvu in ko smo bili praktično čez noč priče zmanjšanemu (zdesetkanemu) povpraševanju po izdelkih iz osnovnega proizvodnega programa. Spomnimo se — pred leti je bila narejena tržna raziskava in takrat je bilo v njej anketiranih okrog 150 gradbenih organizacij združenega dela. Potem smo šli v investicijo, načrtovana zmogljivost Kovinskih obratov pa je bila okrog 400.000 ton izdelkov letno. Na to zmogljivost so se potem tudi opremili, tako kadrovske kot s stroji in opremo.

Načrti pa so eno, pogoji gospodarjenja po zaostitvi pa drugo. Lesni program je bil torej le ena izmed smeri, v katero so naši razvoj-

niki »zavili« pri iskanju poti, kako naj bi vendarle zaposlili svoje zmogljivosti; čeprav je tudi res, da uničeni izdelki ne morejo nadomestiti izpada proizvodnje v serijah.

Po načrtih Biroja za industrijo, oziroma njegove skupine za energotiko pod vodstvom inženirja Franca Benedičiča, ki je izdelala tehnološki projekt, se je Gradis lotil izvedbe oziroma izdelave vseh potrebnih delov za linijo — briketirnico.

Do lesnega sejma so zelo hiteli — želeli so, da bi morebitne intesente že lahko povabili na ogled linije v obratovanju, a se je žal zataknilo investitorju pri zagotavljanju investicijskih sredstev oziroma tudi pri dokončanju objekta, kamor naj bi jo postavili. Vse elemente in strojne dele so razvili v Konstrukcijskem biroju in Inženiringu v šestih mesecih.

Zanimanje tudi iz tujine

O lesnem sejmu ter obisku oziroma zanimanju za briketirno linijo in tudi za posamezne segmente, to je naprave za drobljenje, transportiranje in doziranje lesnih ostankov, sušenje, za razstrosnike, ipd. smo se pogovarjali s tovarišem Vinkom Cotičem.

Povedal nam je, da so v času sejma evidentirali kakih 30 resnih interesentov, med njimi tudi iz Francije, Zvezne republike Nemčije in tudi iz Danske.

Med domačimi poslovniki je bilo zaradi precej potrebnih investicijskih sredstev manj resnega zanimanja za kompletno postrojenje za briketirnico; zato pa več pri nekaj večjih lesnoindustrijskih oziroma proizvodnih organizacijah, za katere so med-

tem že izdelali celoten inženiring in podpisali pogodbe za izdelavo, dobavo in montažo naprav za direktno izkoriščanje lesnih ostankov v njihovih kotlovnica in pečeh. Med temi bomo omenili Stola Kamnika, ki v tem mesecu opravljajo montažo hidravličnih odvzemnih naprav, transportnih polžev, dozatorjev in razstrosnikov v skupni vrednosti okrog 13 milijonov dinarjev.

Prva linija je zmontirana

Skupaj s tovarišem Cotičem smo si ogledali tudi prostore, v katere so naši monterji vgradili svojo prvo proizvodno linijo za briketiranje. Ob enem izmed opušenih hlevov ob Cesti dveh cesarjev v Ljubljani, na Jesenkovem, so se že pred meseci začeli kopiciti precejšnji kupi lesnih ostankov. Zdaj skorajda ne mine dan, da bi se na novi deponiji ne ustavil kak tovornjak in stresel s kesona svoj tovor: žagovino, lubje, oblace, sekance, odrezke in še kako drugače imenovane ostanke lesa.

Star kmetijski objekt je v zadnjem letu doživel temeljito prenovilo: z gradbenimi posegi je bilo treba utrditi temelje, pod, dvignila in prenovila se je streha, urejajo se prostori za delavnico, pisarno, garderobe in sanitarije. Teh del sicer ne izvaja Gradis, pač pa so Gradisovi delavci in monterji iz ljubljanskih kovinskih obratov izdelali in montirali skoraj vso instalirano proizvodno opremo — prvo linijo za briketiranje lesnih ostankov v Sloveniji.

Ob našem obisku sicer linija ni obratovala, našli pa smo tam nekaj naših monterjev, ki so po končani

montaži in poskusnem zagonu prilagajali sestavne dele oziroma odstra- njevali manjše pomanjkljivosti.

Linija je pred tem vendarle že dala prve končne proizvode — visokovredne lesne brikete z veliko gostoto in spodnjo kurilno vrednostjo okrog 16.700 kJ/kg oziroma okrog 4.000 kcal/kg. Lahko smo si jih tudi ogledali; dolgi so od 25 do 32 centimetrov, premer je približno 10 centimetrov, zaradi velikega pritiska v stiskalnicah pa so delci čvrsto sprijeti — lesna masa se stisne na volumen, ki je za okrog 8 do 10-krat manjši od prvotnega.

Osnovno zmogljivost linije ocenjujejo na okrog 500 kilogramov briketov na uro. Treba je povedati tudi to, da se po željah naročnikov lahko naročijo tudi večje zmogljivosti, ki pa so mnogokratnik te osnove.

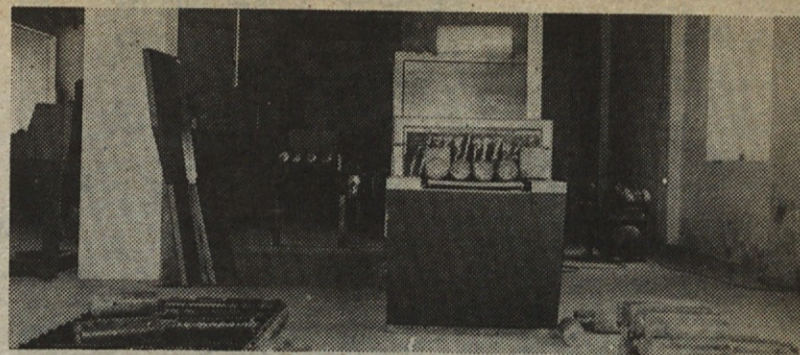
Briketi se po potrebi embalirajo v kartonske zabojčke, plastične vrečke ali pa so po več skupaj ali posamezno zaviti v termopolietilensko folijo. V sklopu linije bo tudi tehničar, tako da jih bodo lahko pripravili za transport zložene na tako imenovane »euro« palete po 1.000 kg.

Posneli smo tudi nekaj slik, ki jih objavljamo ob članku. Do rednega in nemotenega obratovanja bo moral investitor oziroma njegov izvajalec gradbenih del postaviti še marsikaj.

Za Gradis bo potem linija spet bolj zanimiva — treba bo spremljati njeno obnašanje, testirati komponente in predlagati ter snovati morebitne izboljšave.

Na Jesenkovem se bomo še oglašili.

G.B.

Iz termo tunela pridejo »polena« zavita v polietilensko folijo, lahko po več skupaj ali pa posamič. Odprema je paletna po 1.000 kg.

Predelava lesnih ostankov je pomembna tudi z ekološkega vidika

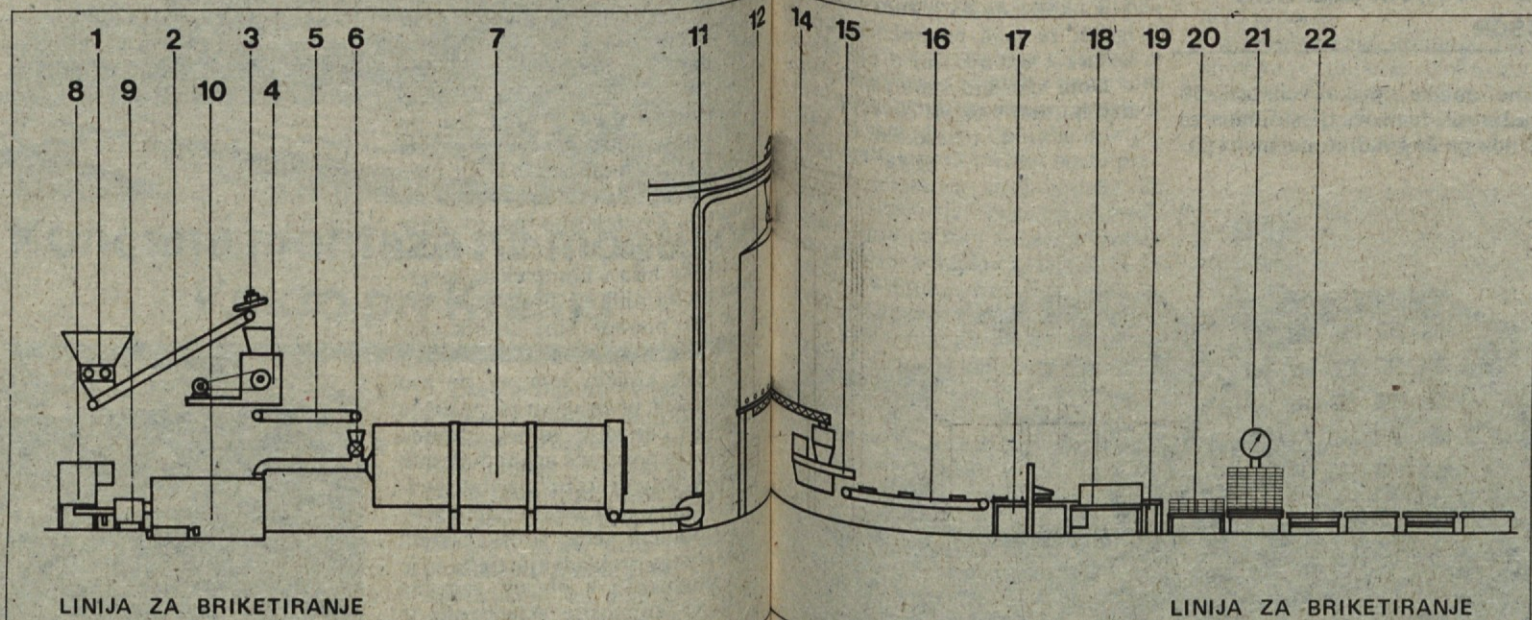
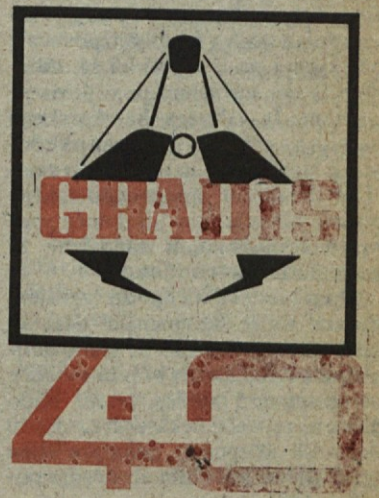
Osvojen znak za 40 letnico

Začetek aktivnosti za jubilej v prihodnjem letu

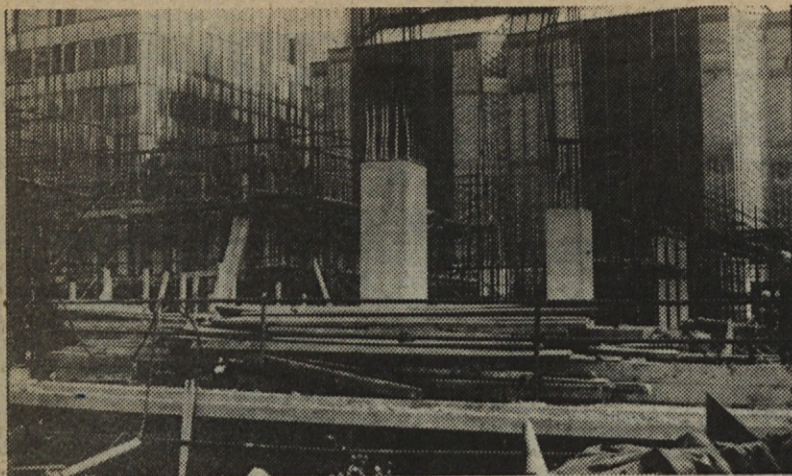
Naša delovna organizacija prihodnje leto praznuje 40-letnico svojega obstoja. Da bi se kar najbolje pripravili na ta jubilej, je delavski svet na svoji zadnji seji imenoval komisiji, ki bosta skrbeli, da bo vse pravočasno in dobro pripravljeno. Prva komisija bo skrbela za sam jubilej in vse kar sodi zraven, druga pa ima nalogo, da ponovno poskuša, da tudi v Gradisu zaživi celostna podoba, ki je bila že nekajkrat v pripravi in izdelavi (enkrat celo pripravljena), pa je doslej še vedno propadla. Sestav prve komisije je: Albert Pra-protnik, dipl. inž. — predsednik, Milka Marc Kloboves, dipl. iur., Jernej Jeršan, Lojze Cepuš, Gojmir Bernot in Cveto Pavlin. V drugo komisijo pa so bili imenovani: Boris Vede, dipl. inž. — predsednik, Franc Gačnik, dipl. inž., Vukašin Ačanski, dipl. inž., Miranda Cattonaro, dipl. inž. in Matija Krnc.

Ker je naloga druge komisije tudi obravnava in odobritev vseh publikacij, ki bodo predstavljale Gradis kot celoto, je bilo potrebno takoj začeti z delom.

V informativno propagandnem oddelku, ki pripravlja, oblikuje in naroča artikle za celoten Gradis za novo leto, je bil pripravljen osnutek znaka za 40-letnico, ki je nato doživel nekaj korektur. S popravki Milana Arneža, dipl. arh. iz Biroja za projektiranje Ljubljana in oblikovalca Igorja Lobode je bil osvojen predložen znak, ki z enostavno rešitvijo omogoča tudi napise na vse publikacije z najmanjšimi stroški.

Legenda: 1 — dozirni vsipnik; 2 — koritasti transporter; 3 — magnetni izločevalnik; 4 — predsilos; 5 — reaktor za proizvodnjo lesnega plina; 6 — koritasti transporter; 7 — zaporni dozirniki; 8 — dozirni polž; 9 — stiskalnica za brikete; 10 — koritasti zbirni transporter; 11 — pnevmatski transporter; 12 — silos; 13 — odvzemna naprava; 14 — dozirni polž; 15 — stiskalnica za brikete; 16 — koritasti zbirni transporter; 17 — termo tunel; 18 — hladilna miza; 19 — palefizaranje; 20 — tehtanje; 21 — valjčne proge.

Na gradbišču ploščadi je ponovno živo

Nekaj objektov na PBK je že zgrajenih, vendar za dokončno ureditev čakajo na izgradnjo zadnjega objekta, saj ni možna drugačna instalacijska povezava

Gradbišče v središču Ljubljane

Nadaljevanje gradnje ploščadi Borisa Kraigherja

Več kot šest let gradimo v središču Ljubljane pri Metalki ploščad Borisa Kraigherja. Za tako dolgo gradnjo je v prvi vrsti krivo kronično pomanjkanje denarja pri investitorju te gradnje, to je LIZ (Ljubljanski investicijski zavod). Že večkrat se je zgodilo, da je gradbišče delalo le z minimalnim številom delavcev, saj je intenziteta gradnje bila odvisna od dotoka sredstev s katerimi razpolaga LIZ.

Ta mesec pa je gradbišče ponovno zaživelo. Delavci tozda GE Ljubljana so začeli graditi objekte, ki so dijo v III. fazi 1. etape izgradnje ploščadi Borisa Kraigherja. Predvideva se, da bi jeseni lahko začeli graditi zadnji objekt te faze, to je deset nadstropno poslovno zgradbo v kateri bodo svoje prostore imeli različni uporabniki, med katerimi je največji Ljubljanska banka.

Do sedaj sta gradbeno končani

prva in druga faza, ter kleti tretje faze. Ploščad je v celoti podkletena, saj je pod nivojem Titove ceste zgrajenih štiri kleti, oziroma etaž v katerih bodo garaže, skladišča, zaklonišča in še nekateri drugi prostori. Spomladi sta bila zgrajena dva enonadstropna objekta v katerih bodo trgovski prostori. Kljub temu, da sta oba objekta gradbeno dokončana, bosta morala počakati na dokončanje, saj je le-to povezano z izgradnjo

stolpnice, ker ni možna drugačna instalacijska povezava.

Nadejamo se samo lahko, da z denarjem ne bo več velikih težav in da bo ploščad dokončana, saj bodo na njej prišli na svoj račun predvsem pešci za katere je predvideno 5000 kvadratnih metrov površin. S tem bi se odprle nove povezave med Titovo in Miklošičevo cesto ter Nazorjevo in Dalmatinovo.

Besedilo in slika: Cveto Pavlin

Nove nastanitvene zmogljivosti

Fužinski dom samskih stanovanj v Ljubljani

Do konca leta 315 ležišč — Dom garsonjerskega tipa — v njem tudi trim kabinet, soba za namizni tenis in strelišče

Dolgoletne potrebe in želje delavcev ljubljanskih tozdov Gradisa po dodatnih ležiščih v samskih domovih se bodo uresničile koncem letošnjega leta, ko se bodo odprla vrata Doma samskih stanovanj v ljubljanski stanovanjski soseski Fužine. Tako se bo skupna zmogljivost samskih domov v Ljubljani povečala na skupno prek 1.100 ležišč. Obenem bodo ustvarjeni pogoji, da se znebimo še edinega barakarskega naselja na obrobju stanovanjske soseske Nove Jarše in tako vsem samskim delavcem omogočimo takšne pogoje bivanja, kot jih določa spoznam o minimalnih standardih, ki ga je podpisal tudi Gradis.

Dom je praktično že zgrajen. Ostala so le še manjša dela in oprema sob. Gre za 105 stanovanjskih enot, v katerih bi bilo mogoče namestiti 315 ležišč, vendar bodo glede na potrebe nekaterih tozdov in delovnih skupnosti nekatere sobe opremljene le z enim ali dvema po-

steljama, kar bo načrtovano naseljitveno zmogljivost nekoliko zmanjšalo.

Neto uporabna površina doma je 3.071 kvadratnih metrov. Vsaka stanovanjska enota ima površino nekaj manj kot 25 kvadratnih metrov. Na sobo odpade 16,5 kvadratnega metra, ostala površina pa je namenjena kopalnici s straniščem ter manjši kuhinjski niši, v kateri bo tudi oprema s štedilnikom.

V pritličju bo delilnica hrane s samopostrežnim pultom, kolesarnica, pisarna za upravnika doma, vrtarnica, medkrajevna telefonska govorilnica in stanovanje za upravnika doma.

Dom je deljen na levi in desni trakt, med katerima je TV soba in nekoliko manjši klubski prostor, predviden za igranje šaha; so pa možne tudi druge aktivnosti, ki ne zahtevajo veliko prostora.

V kletnih prostorih sta dve shrambi za spravilo obutve in de-

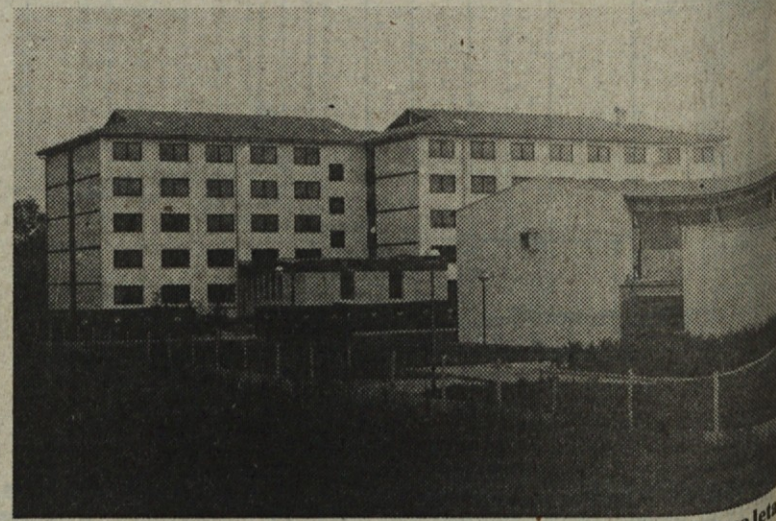
lovne obleke, vsaka velikosti 50 kvadratnih metrov, tri sušilnice za perilo s po 24 kvadratnimi metri po-

vršine, pralnica, dve shrambi, delavnica za manjša popravila in zaklonišče za 150 do največ 200 oseb.

Za razliko od naših dosedanjih samskih domov, bo slednji omogočal tudi nekaj športne rekreacije. V kleti bo trim kabinet, soba za igranje namiznega tenisa in strelišče, primerno za streljanje z zračnim orožjem.

V okolici doma je tudi več drugih igrišč: za mali nogomet, rokomet, košarko, odbojko in druge športe. Dom samskih stanovanj v Fužinah bo tudi v celoti ozvočen.

Besedilo: C. Pavlin
Slika: G. Bernolc

Dom samskih stanovanj v soseski Fužine v Ljubljani bo vseljen do konca leta. V njem bo prostora za 315 delavcev

Študij dela

Gradis se seznanja z metodo REFA

V Gradisovem počitniškem domu v Ankaranu se bo v kratkem pričel informativni seminar o uvajanju študija dela.

Predno je prišlo do odločitve o uporabi študija dela, se je razvilo precej polemik ali je le-ta v Gradisu sploh potreben. Mnogo nejasnosti je izviralo iz same besede »študij dela« in nepravilno razumljenega naziva. Pod tem pojmom so si nekateri predstavljali, da se spet pripravlja kakšna znanstvena študija o delu in delovnih procesih, v katerih naj bi naša delovna organizacija služila za praktični poligon za spoznavanje in testiranje dobljenih rezultatov.

Resnična vrednost uvajanja študija dela je povsem drugačna. Najprej moramo poudariti, da ne gre za nikakršno eksperimentiranje ali za postavljanje kakšne nove znanstvene metode, ki bi bila doslej še nepreverjena. Bistvo študija dela je urediti in oblikovati vse potrebne aktivnosti, ki zagotavljajo kar se da racionalen — če že ne najracionalnejši — način izvrševanja delovnih procesov.

O tem, kaj je študij dela in kakšna je uporabnost rezultatov s tega področja, je bila v Gradisu najprej podana kratka informacija v mesecu aprilu na konferenci direktorjev. Predstavitelj je bila ugodno sprejeta, svojo podporo pa je primaknila tudi Komisija za revizijo sistema nagrajevanja. Od tod do odločitve in potem izpeljave, da naj bi v obliki seminarja pripravili širšo informacijo o študiju dela za vse vodstvene in vodilne delavce v Gradisu, ni bila več dolga pot.

Na seminarju naj bi se Gradisovci bolj podrobno seznanili z namenom študija delovnih procesov po metodi REFA in področij uporabe dobljenih rezultatov. O vsebini bosta predavala izkušena strokovnjaka iz prakse inženirja Venc in Kretič, razen njiju pa tudi nekateri Gradisovi delavci v tozdov in DSSS, ki že imajo izkušnje oziroma že uporabljajo informacije, dobljene s študijem dela po tej metodi. Direktor tozda GE Celje Albert Praprotnik bo predstavil uporabo standardov in normativov zanje s komercialnofinančnega vidika, Štefan Žemva iz GE Jesenice izkušnje pri uporabi normativov v neposredni praksi, Janko Štok iz DSSS uporabnost standardnih opisov pri sestavi razvida del in nalog ter mag. Stane Uhan uporabnost standardov in normativov pri planiranju.

Izbrana metoda REFA ima že 60-letno tradicijo, preverjena pa je bila tudi že v gradbeni operativi (v SGP Gorica). V prvi fazi bi bilo treba izdelati standardizirane opise

del, v naslednji pa pristopiti k merjenju oziroma ugotavljanju porabe časa. Tako dobljene podatke je mogoče uporabiti v sledeče namene:

- pri planiranju, za določitev potrebnih delovnih sredstev, števila delavcev in količin ter vrst materialov;

- za usmerjanje proizvodnje s terminiranjem, za ugotavljanje zasedenosti zmogljivosti, za določanje rokov za izdelavo, določanje rokov za potrebne dobave;

- za kontrolo pri izdelavi pokalkulacij in ugotavljanje dejanskega izkoristka zmogljivosti;

- za organiziranje delovnih procesov za oblikovanje razvida del in nalog, za oblikovanje metod dela;

- in nazadnje tudi v namene delitve sredstev za osebne dohodke, kot eno izmed najbolj objektivnih meril za ugotavljanje delovne uspešnosti.

Po zaključku informativnega sestanka bo treba pristopiti k izobraževanju kadrov za študij dela po metodi REFA.

V tem času že razmišljamo o organizaciji službe, ki bi se v Gradisu ukvarjala s študijem dela. Predvideno je, da naj bi bila v vsakem tozdu po en oziroma dva delavca, ki bi s povsem operativnimi metodami pridobivala podatke kot osnovo za izdelavo standardiziranih opisov del, za racionalno oblikovanje postopkov v delovnih procesih in za ugotavljanje potrebnega časa za izvršitev posameznih postopkov v delovnem procesu.

Kompleksnost urejanja »arhiva podatkov«, dajanje strokovnih napotkov in uvajanje dodatnih spoznanj s tega področja bi izvajala delovna skupnost Skupne službe.

J.Š.

Izobraževanje...

Obisk, slavnostna seja, priznanja

V Sloveniji je bila na obisku osemčlanska delegacija predsedstva Zveze delovnih invalidov Jugoslavije, ki jo je vodil njen predsednik Temeljko Andreovski iz Makedonije.

Prvi dan, so se v prostorih Zveze društev invalidov v Ljubljani začeli uradni razgovori o invalidski organizaciji, gostje pa so obiskali med drugim tudi Zavod za rehabilitacijo in usposabljanje invalidov, kjer so tekli obojestranski razgovori s predstavniki zavoda ter predstavniki Aktivov delovnih invalidov iz organizacij združenega dela. Tega pogovora o delovnem usposabljanju invalidov se je udeležil tudi predstavnik Gradiša.

Kdo vse se je še udeležil pogovorov za skupno mizo? Tu so bili rov za skupno mizo? Tu so bili zbrani predstavniki naše republike, odgovorni člani koordinacijskega odbora za družbeni položaj in aktivnost invalidov pri RK SZDL, republiškega komiteja za delo, republiškega Sveta zveze sindikatov Slovenije, skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja, republiškega komiteja za zdravstveno in socialno politiko, zveze skupnosti za zapo-

slovanje in samoupravne interesne skupnosti socialnega varstva.

Isti dan je bila tudi redna seja predsedstva zveze delovnih invalidov Jugoslavije, ki je vsakokrat v drugi republiki. Tokrat so konkretnije spregovorili o sklepih, predlogih in stališčih šeste volilne konference zveze delovnih invalidov Jugoslavije.

Člani predsedstva zveze delovnih invalidov Jugoslavije so se tudi udeležili slavnostne seje Zveze društev invalidov Slovenije ob jubileju njenega delovanja. Zbranim udeležencem je spregovoril predsednik Zveze društev invalidov Slovenije Ivan Japelj.

Ob koncu te seje so najzaslužnejšim organizacijam in posameznikom izročili jubilejne plakete in priznanja ZDI Slovenije, ki so jih prejeli tudi gostje iz drugih republik in pokrajin. Slavnostna seja je sovpadla v praznovanje občinskega praznika Ljubljana-Siška, zaključila pa se je s kulturnim programom, v katerem so nastopili pevski zbor, recitatorji in folklorne skupine.

Štefan Šneberger

Usmerjeno izobraževanje

Prvi absolventi srednjega programa zdaj pripravniki

Za začetek koristni napotki — Po pol leta izkušenj na tozdihi izpiti

V juniju letos je v SR Sloveniji končala šolanje prva generacija učencev srednjega usmerjenega izobraževanja IV. zahtevnostne stopnje.

Vsi ti učenci morajo zdaj v združenem delu opravljati šestmesečno pripravništvo. V Gradisu razen Centra za izobraževanje bdijo nad nji-

hovim delom in usposabljanjem mentorji, instruktorji in seveda tudi nadrejeni.

Gradisov izobraževalni center je v začetku tega meseca pripravil enodnevni uvajalni seminar s temami o organiziranosti GIP Gradis, o samoupravnih aktih delovne organizacije in tozdov ter o delovanju samoupravnih organov, delegatskega sistema in vlogi družbenopolitičnih organizacij. Skupaj z instruktorji Antonom Franderajhom, Edvardom Bališem, Zijadom Merdanovičem in Štefanom Horvatom so pripravnike opozorili na njihove naloge, jih še seznanili s pravili za varno delo in se pogovarjali o določilih iz pravilnika o pripravništvu in pripravniških izpitihi.

Seminarja se je udeležilo 36 pripravnikov, ki so na ta način že ob začetku svojega pol leta trajajočega pripravništva dobili vrsto koristnih napotkov in informacij o delovni organizaciji, o njihovih obveznostih in delu ter o izpolnitvi pogojev za zadnjo preizkušnjo — pripravniški izpit.

Besedilo: R. Džafić
Slika: C. P.

Ne prezrite

Novi sestavi stalnih izvršilnih organov delavskega sveta, komiteja za SLO in DS ter stalnih komisij DO

O 2. redni seji delavskega sveta delovne organizacije, ki je bila hkrati zadnja, seja pred poletnim premorom, smo že poročali v prejšnji številki Gradisovega vestnika.

Zdaj objavljamo še tisti del izvlečka iz zapisnika oziroma sklepe, ki nam tudi uradno potrjujejo, kdo so člani naših stalnih izvršilnih organov DSDO, Komiteja za SLO in DS ter stalnih komisij DO v novem mandatu.

Stalni izvršilni organi DSDO (odbori)

Odbor za načrtovanje in razporejanje dohodka (po 125. členu statuta DO ima predsednika in osem članov ter tajnika)

JUHART Mira	GE Ravne
KOMLJENOVIC Aleš	GE Ljubljana
CEGNAR Franc	LIO Škofja Loka
RATAJC Jasna	KO Maribor
PETOVAR Željko	Inženiring
BENČIČ Milan	GE Koper
ŠKULJ Ivan	OGP Ljubljana
KOVAČIČ Bojan	SPO Ljubljana
ZORKO-OGORELC Ivanka	NG Maribor
MARTINOVIČ Dragan	DSSS (tajnik)

Odbor za investicije

(po 126. členu statuta DO ima predsednika in osem članov ter tajnika)

POGAČAR Franc	GE Jesenice
GREBENC Jože	Ljubljana okolica
BOŽIČ Ivan	Inženiring
ANDREJAŠIČ Jože	GE Koper
CVIKL Ferdo	GE Celje
RADEJ Evelina	GE Maribor
MLAKAR Irena	LIO Škofja Loka
STAMENKOVIČ Bora	Ravne na Kor.
PIRC Saša	GE Ljubljana
GARTNER Vincenc	SPO (tajnik)

Odbor za varstvo pri delu

(po 127. členu statuta DO ima predsednika in štiri člane ter tajnika)

VODOPIVEC Janez	Ljubljana okolica
KLINE Franc	KO Maribor
MARTINOLIČ Ante	GE Maribor
ZAJC Ivan	OGP Ljubljana
SKOL Alojz	GE Jesenice
FILAČ Marko	DSSS (tajnik)

Odbor za kadrovanje in izobraževanje

(po 128. členu statuta DO ima predsednika in šest članov ter tajnika)

SENJUR Franc	GE Maribor
ZAVIRŠEK Marina	SPO Ljubljana
ŽONTAR Marko	DSSS
TOMINŠEK Marija	TOZD Grad. Ptuj
KUMER Franc	LIO Škofja Loka
KLUN Zorana	GE Koper
KRAIGHER Zoran	PB Maribor
RANCINGER Darinka	DSSS (tajnik)

Odbor za standard in rekreacijo

(po 129. členu statuta DO ima predsednika, šest članov ter tajnika)

RAKUN Franc	KO Ljubljana
SIMONČIČ Nada	Ljubljana okolica
ZAVIRŠEK Marina	SPO Ljubljana
ZUPANČIČ Marjan	Ravne na Kor.
KETIČ Boris	Gradnje Ptuj

POŽAR Ljuba
KOŠIR-MROVLJE Egidija
POLAJNAR Alojz

Odbor za informacije

(po 130. členu statuta DO ima predsednika in štiri člane, ter tajnika)

VODOPIVEC Karolina
RAC Štefan
ČERNE Nevenka
RUDOLF Ludvik
CATTONARO Miranda
BERNOT Gojmir

Odbor za varovanje poslovne tajnosti

(po 243. členu statuta DO ima predsednika in dva člana ter tajnika)

STARE Edo
KRUNIČ Izidor
BERTONCELJ Jože
KOVAČEC Stane

Komite za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito DO

Na predlog predsedstva stalne problemske konference OOKZ DO GIP Gradis ter s soglasjem predsedstva občinskega komiteja ZKS Ljubljana Moste-Polje, je delavski svet DO imenoval Komite za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito DO GIP Gradis:

predsednik komiteja je
HRAŠČANEC Alojz — predsednik predsedstva stalne problemske konference OOKZ DO

namestnik predsednika
VODOPIVEC Janez — predsednik konference OOKZ DO

Člani so:
BOŽIČ Črtomir — predsednik DS DO
PAVLIN Cveto — koordinacijski svet OOKZMS DO
KOSITER Franc — predsednik PO DO
ANTIČ Vojislav — GE Ljubljana
MIRČ Milica — GE Ljubljana-okolica

CILENŠEK Janez — KO Ljubljana
VOŠNJAK Gorazd — OGP Ljubljana
DROBNIČ Andrej — SPO Ljubljana
SEIDIČ Ferid — Železokrivnica Ljubljana

DOVEČAR Stane — BIRO Ljubljana
PALFI Ivan — DS UDD
ŠVIGELJ Marija — Inženiring Ljubljana
KARNER Anton — BIRO Maribor
BAHAR Irena — Interna banka
REBERNIK Štefan — KO Maribor
ROŠKAR Franc — NG Maribor
VERHEJ Ivan — GE Maribor
KOŠTOMAJ Egon — GE Celje
ŠOŠTARIČ Franc — Gradnje Ptuj
LIHTINEGER Ludvik — Ravne na Koroškem
VRANKAR Jože — LIO Škofja Loka
POTOČKI Aleks — GE Jesenice
GRGURIČ Mladen — GE Koper
KOVAČEC Stane — DO GIP GRADIS
JUVAN-Bojana — DSSS

KO Maribor
GE Jesenice
DSSS (tajnik)

GE Celje
OGP Ljubljana
NG Maribor
Ravne Kor.
Inženiring
DSSS (tajnik)

GE Ljubljana
GE Maribor
GE Jesenice
DSSS (tajnik)

Stalne komisije DO:

Komisija za kadrovska stanovanja (po 51. členu samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih o stanovanjski gradnji ima predsednika in štiri člane ter tajnika)

MARJAN Sosič
KEPIC Alojz
KOS Ivan
SKRINJAR Avgust
JESENOVEC Tone
KRNC Matija

Ljubljana okolica
Ljubljana
NG Maribor
Ravne na Kor.
Inženiring
DSSS (tajnik)

Komisija za izvedbo in spremljanje uresničevanja SaS o skupnih osnovah za delitev sredstev za osebne dohodke

(po 76. členu SaS o skupnih osnovah... je sestavljena iz delegatov TOZD in delovnih skupnosti, katere imenovanje verificira DS DO: Vsaka TOZD in delovna skupnost delegira enega delegata. Komisija ima tudi tajnika)

LIČANIN Džuro
DIVJAK Dušan
HAJDINJAK Franjo
MRAK Marija
ŠIFTAR Ludvik
PRESEN Dominik
ČEŠNOVAR Olga
ŠARIČ Slavko
ROGAČ Andrej
JANŽEKOVIC Darko
REMEC-Alojz
RAUŠL Janez
ZEMLIJČ Mirko
JANKOVIČ Ljubomir
KOŠTOMAJ Egon
FORBICI Vladimir
ZAVOLOVŠEK Zoran
BERNIK Anton
ŽEMVA Štefan
SELJAN Sonja
JAKŠIČ Maja

Ljubljana okolica
GE Ljubljana
KO Ljubljana
OGP Ljubljana
SPO Ljubljana
Železokrivnica
PB Ljubljana
DS UDD
Inženiring
PB Maribor
DS Interna banka
KO Maribor
NG Maribor
GE Maribor
GE Celje
Gradnje Ptuj
Ravne na Kor.
LIO Škofja Loka
GE Jesenice
GE Koper
DSSS (tajnik)

Komisija za podelitev Gradisovih nagrad in diplom

(po 4. členu pravilnika o Gradisovih nagradah in diplomah ima predsednika, štiri člane ter tajnika)

ODERLAP Sonja
NIKO Burnik
ZAVIRŠEK Marina
IVANUŠA Ivan
CAFNIK Franc
KOTNIK Anita

Ravne na Kor.
Ljubljana okolica
SPO Ljubljana
Gradnje Ptuj
PB Maribor
DSSS (tajnik)

Koordinacijska komisija za spremljanje uresničevanja Zakona o združenem delu

(predsednik, 9 članov ter tajnik)

KOŠIR-MROVLJE Egidija
MIKLAVŽIN Janko
MIHELIC Zinka
ČONTALA Franc
FRANDERAJH Anton
FERLINC Janez
KOPUŠAR Marjan
ROŠKAR Franc
KRAIGHER Zoran
KEJŽAR Polona
BARTOL Mira

GE Jesenice
GE Ljubljana
SPO Ljubljana
GE Maribor
GE Koper
DSSS
GE Celje
NG Maribor
PB Maribor
LIO Škofja Loka
Inženiring (tajnik)

Morda vas bo zanimalo

Kakšna bo Ljubljana leta 2000

Za osnutek dolgoročnega plana javna razprava podaljšana do 15. oktobra

Na julijskem zasedanju vseh treh zborov Skupščine mesta Ljubljane je bila osrednja točka dnevnega reda Osnutek dolgoročnega plana občin in mesta Ljubljane v obdobjih 1986 do 1995 in do leta 2000, z urbani- stično zasnovo mesta Ljubljane. Ta dolgoročni planski dokument je nastal po naročilu ljubljanskega Zavoda za družbeno planiranje, s pravo zanj pa so pričeli v letu 1982. Pri izdelavi so sodelovali Oddelek za promet tozda Projekt SCT, LUZ in ljubljanska enota Instituta za puteve iz Beograda.

O gradivu so delegati po daljši razpravi, številnih konkretnih predlogih in nekaterih načelnih vprašanjih menili, da naj bi bilo v javni razpravi do 15. oktobra, v tem času pa naj bi ga dopolnili in se opredelili do vseh odprtih vprašanj. V tej in prihodnji številki objavljamo pripravljen povzetek tega dokumenta (Vir: GK SCT).

Pregled vsebine

Gradivo izhaja iz analize skupnih interesov in ciljev dolgoročnega razvoja občin in mesta in najprej določa globalne okvire in dejavnike razvoja do leta 2000. Pri tem upošteva socialnodemografske dejavnike, globalne okvire gospodarskega razvoja, prostorske okvire, varstvo okolja, proste in zelene površine, varstvo kulturne in naravne dediščine ter arhitekturo mesta.

V drugem delu so podane usmeritve in strategije dolgoročnega globalnega družbenega razvoja na področju socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih odnosov, gospodarstva, družbenih dejavnosti in urejanja prostora ter splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

V tretjem delu gradiva je opredeljen razvoj po dejavnostih in območjih, na koncu pa podane še osnove za medobčinsko sodelovanje.

Razvoj prometnega sistema

V okviru dokumentov »Ljubljana 2000« je bil pripravljen predlog razvoja prometnega sistema do konca planskega obdobja, do leta 2010.

Kot izhodišče za razvoj prometnega sistema v Ljubljani je sprejeta prometna politika narekovala zasledovanje ciljev, da se izboljša do-

stopnost za vse sloje prebivalstva, da se izboljša gospodarnost in energetska varčnost sistema, izboljša varnost in zmanjša ranljivost sistema ter da se zmanjšajo negativni vplivi prometnega sistema na okolje. V tem smislu so kot nujni ukrepi zlasti: omejevanje uporabe osebnih avtomobilov, stimuliranje javnega prometa, izgradnja tistih odsekov cestnega sistema, ki bodo omogočali razvitejši javni promet, omejevanje števila parkirišč v mestnem središču, uvajanje alternativnih energetskih virov pri javnem prometu, uvajanje pešpoti in vzpostavitev varnih kolesarskih povezav, preusmeritev dela tovornega prometa na železnico in obvozne ceste ter uvedba skupnega

blagovnega terminala za prekladanje iz medkrajevnih prometnih sredstev na mestna dostavna vozila.

V tem sestavku se bomo pri povzemanju študije omejili na prometni sistem regionalnega nivoja, v naslednji številki našega glasila pa predstavili študijo predvidenega mestnega prometnega sistema.

Prometni sistem občin in ljubljanske regije je torej zasnovan kot integralna celota, v kateri bo javni potniški promet imel prednost pred prometom z osebnimi motornimi vozili. Sistem javnega prometa v regiji bodo tako predstavljali: železnica kot temeljni nosilec za pokrivanje glavnih koridorjev z največjimi naselitvenimi aglomeracijami, na-

dalje avtobusi za povezave v redkeje poseljenih območjih in takoimenovani K-bus sistem za odročnejše in manjše kraje.

Primestna železnica

S primestno železnico kot temeljnim nosilcem potniškega prometa v regiji bo Ljubljana povezana s smermi: Kranj, Skarčeva, Kamnik, Litija, Grosuplje in Vrhnika. Na teh relacijah je pričakovati tolikšno gostoto potnikov, da bo potrebno organizirati železniški promet vsaj s 30-minutno frekvenco. Do postaj in postajališč primestnega medkrajevnega potniškega prometa bodo organizirane priključne avtobusne linije ter kolesarske poti.

(Se nadaljuje)

40 let I. tankovske brigade

V Vrhniki pri Ljubljani, kjer ima domicil, je 16. julija praznovala svoj 40. jubilej Prva tankovska brigada.

Za tamkajšnjo današnjo tankovsko enoto, prebivalce mesta in številne goste, med katerimi so bili tudi preživeli borci nekdanji partizanski tankisti te brigade, ter za vse tankiste in mehanizirane enote po Jugoslaviji, ki ta dan slavijo za svoj praznik, je bil to dan pregleda dosežkov, obujanja spominov, veselih snidenj in proslav s kulturnimi programi, kot vselej za posameznike pa globoko doživeti osebni praznik.

Zametki prve tankovske brigade segajo še nekaj dlje nazaj, teritorialno pa na bližnji vzhod oziroma v Afriko. Skupino borcev so sestavljali Primorski Slovenci, istrski Hrvatje ter Primorci in Gorenjci, ki jih je na ta bojišča zanesla vojna vihra II. svetovne vojne. To skupino so opremili s tanki, oklepnimi vozili in tovornjaki zavezniki in jo prepeljali v Italijo.

Brigada se je formirala v mestecu Gravina blizu Barija, na ukaz vrhovnega komandanta tov. Tita dne 16. 7. 1944. Skupini so se nato priključili še borci iz drugih jugoslovan- skih krajev, borbena pot brigade pa

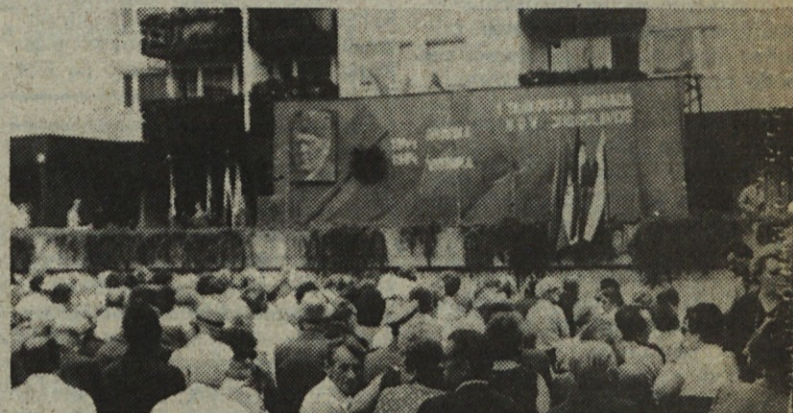
je med NOV vodila prek otoka Visa v Dalmacijo, iz Dubrovnika v Mostar, Gospič, Knin, Drniš, na Reko, v Trst in na Koroško.

Za 40. jubilej Prve tankovske brigade je vrhniška tankovska enota priredila lep sprejem za vse preživle borce, ki so prišli iz vseh krajev Jugoslavije, tako kot pred desetletji ob vstopu v brigado.

Srečanje s soborci, komandirji in komandanti je bilo pristrčno, občutki nepopisni in ko so bile uradne svečanosti končane, smo si na senčnem vrtu doma JLA izmenjali nešteto

vtisov in besed o vojnih in povojnih dogodkih. Ob srečanjih in obujanju spominov so se marsikomu orosile oči.

Med borci te brigade so bili in so nekateri še aktivni tudi Gradisovci. Znano je, da so bili kot borci med vojno in kasneje kot delavci dobri mehaniki, vozniki, ključavničarji, omenili pa bi lahko še kak drug poklic. Njihovo znanje, izkušnje in pri- zavednost so bile vrline, še kako pomembne za obnovo domovine po osvoboditvi. Besedilo: L. Šnajder
slika: C. Pavlin

Na proslavi 40 letnice 1. tankovske brigade NOV in POJ je bilo tudi nekaj Gradisovcev

Komisija za dohodkovne odnose
(predsednik, 6 članov in tajnik)

KRATNER Janez
KUNEJ Peter
PLESEČ Antonija
KOVAČIČ Bojan
ŠTOK Janko
GORJANC Marija

GE Ljubljana
Inženiring
KO Ljubljana
ŠPO Ljubljana
DSSS
LIO Škofja Loka

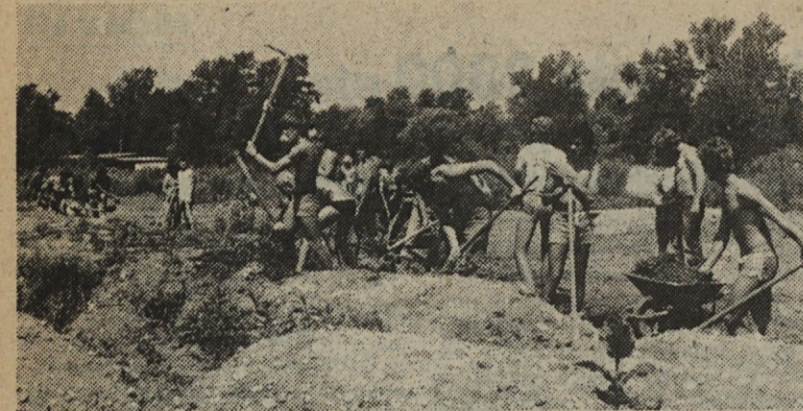
TOMINC Franc
MARTINOVIČ Dragan

Spremembe v arbitražni komisiji

Glede na to, da je potekla dveletna mandatna doba tudi predsedniku in obema namestnikoma predsednika ter tajniku arbitraže, je delavski svet DO skladno z določili 195. člena Statuta DO in 104. člena Samoupravnega sporazuma

KO Maribor
DSSS (tajnik)

o združitvi v DO imenoval za dobo dveh let tudi:
— predsednika arbitraže Dušana ORAZMA, dipl. iur. (1. mandatna doba)
— 1. namestnika predsednika arbitraže Žarka SLABETA, dipl. iur. (1. mandatna doba)
— 2. namestnika predsednika arbitraže Rožo ROZINA, dipl. iur. (1. mandatna doba)
— tajnika arbitraže Jankota TRATNIKA, dipl. iur. (2. mandatna doba).

Gradisovi mladinci so s pridnim delom pridobili trak akcije SAVA

Občinsko tekmovanje gasilskih enot

Civilna zaščita — Med 60 ekipami iz OZD in KS v občini bo tudi Gradisova

V skladu s programom aktivnosti NNNP in z namenom, da se ugotovi stopnja usposobljenosti obveznikov civilne zaščite na področju požarne varnosti ob morebitnih nesrečah, požarih ali vojni, je za jesen razpisano III. občinsko tekmovanje gasilskih enot civilne zaščite iz organizacij združenega dela in krajevnih skupnosti, ki ga na pobudo Gasilske zveze Slovenije vsako leto razpišeta občinska gasilska zveza in sekretariat za ljudsko obrambo občine Ljubljana Moste-Polje.

Letos bo tekmovanje 22. septembra ob 8. uri na območju Blagovnega transportnega centra v Ljubljani ob Šmartinski (Javna skladišča).

Gasilske enote (ekipe) bodo 9-članske, ločene moške in ženske. Za prvoouvrščene ekipe po disciplinah bodo organizatorji pripravili posebne nagrade, vsi sodelujoči pa bodo prejeli spominska priznanja.

Kot sledi iz evidenčnega seznama štabov civilne zaščite v KS in OZD na območju občine Ljubljana Moste-Polje ter v teh okoljih formiranih gasilskih enot, naj bi na tem tekmovanju sodelovalo okrog 60 ekip, med njimi tudi Gradisova. Upravitelj obrambnih priprav Stane Kovačec nam je povedal, da je treba udeležbo potrditi do 15. septembra in da bodo to tudi storili. Pred tekmovanjem bodo organizirali tudi dopolnilni pouk, podobno kot pred tekmovanjem ekip prve medicinske pomoči v mesecu maju, kjer sta prav tako na občinskem tekmovanju sodelovali dve Gradisovi ekipi in zasedli 9. in 41. mesto.

Gradisove ekipe sodelujejo na takih tekmovanjih vsako leto. Letos bo gasilska ekipa nastopila z vajo s hidrantom v suhi izvedbi in z vajo raznoterosti. Predpisana je tudi potrebna gasilska oprema. Omenimo še to, da je poveljnik štaba civilne

zaščite v GIP Gradis Tone Zaletelj.

Na tekmovanju želimo gasilski ekipi veliko uspeha!

G.B.

Od 17. do 21. septembra

VI. kulturno srečanje gradbenih delavcev Slovenije

Kot smo že omenili v prejšnjih številkah GV, bo VI. kulturno srečanje gradbenih delavcev Slovenije v Mariboru od 17. do 21. septembra.

Organizacijo so si razdelile tri DO iz Maribora in sicer: organizacijo razstave likovnih in fotografskih del GP Stavbar, organizacijo literarnega večera SGP Konstruktor, glasbeno in folklorno srečanje pa EM Hidromontaža.

Za celotno organizacijo in koordinacijo bo skrbel mešani odbor, ki ga sestavljajo člani iz omenjenih DO.

Najnovejša podatke smo dobili na sestanku predstavnikov OZD (sindikata in kulturnih animatorjev), ki je bil 6. avgusta v Domu sindikatov v Ljubljani.

Po programu bo: prvi dan srečanja — v ponedeljek, 17. 9. 1984 ob 12.00 uri sprejem literatov, likovnikov in fotografov na občini, nato ogled znamenitosti mesta Maribor. Ob 17.00 uri bo otvoritev razstave v salonu Rotovž. Ob 18.00 uri bo literarni večer, ki se bo nadaljeval kot družabni večer.

Razstava bo odprta do konca srečanja to je do petka, 21. 9. 1984, ko bo zaključna prireditev ob 16.00 uri. Takrat bo revija pevskih zborov in tudi revija dramskih, recitacijskih, folklornih in glasbenih skupin iz slovenskih gradbenih kolektivov.

Mladinci uspešni na akciji — 17 udarnikov

Gradisovi brigadirji osvojili trak akcije Sava 84

V prejšnji številki našega glasila smo nekoliko več pisali o delu gradisove mladinske delovne brigade na zvezni mladinski delovni akciji SAVA 84 nedaleč od Zagreba. Že takrat je bilo jasno, da naša brigada sodi med najuspešnejše izmed trinajstih brigad, ki so delale v prvi izmeni te akcije. Naši mladinci so pridno presegali norme na trasi, kjer so delali na ureditvi športnega centra Jarun, ki bo čez tri leta eno izmed prizorišč za Univerziado, uspešni pa so bili tudi v prostovoljnih popoldanskih interesnih dejavnostih v naselju 7. sekretara SKOJ-a.

Vedeli smo, da so mladinske organizacije s pomočjo Centra za izobraževanje na akcijo SAVA 84 poslane svoje najboljše mladince, vendar smo bili toliko bolj presenečeni, ko smo po povratku brigade zvedeli, da je brigada osvojila trak akcije. Osvojiti trak akcije ni enostavno.

Pred brigado je postavljeno nešteto zahtev in trak osvoji lahko samo tista brigada, ki sto odstotno izpolni vse kriterije. Naša brigada je bila večkrat udarna, normo je presegla za okrog 160 odstotkov, mladinci pa so se izkazali nešteto krat.

Ob podelitvi traka akcije so bili nagrajeni tudi nekateri posamezniki. Tako je 17 mladincev dobilo udarniške značke, še 18 pa posebna priznanja za delo na trasi, v naselju, v številnih krožkih itd.

Osvojen trak akcija SAVA 84 bo vsekakor spodbuda vsem mladim v Gradisu, da bodo tudi v naslednjem letu pripravili vse potrebno za prostovoljno brigadirsko delo, starejšim pa, da bodo imeli več posluha za takšno delo in da bodo omogočili odhod na akcije tistim mladincem, ki si to s svojim delom in obnašanjem zaslužijo. Besedilo in slika: Cveto Pavlin

Zaključni zabavni večer bo obenem začetek zveznega srečanja (akademija).

Ker so se v praksi pokazale kot primerne tudi okrogle mize na temo

kultura v združenem delu, bo tudi tokrat RO SGD pripravil predvidoma v četrtek v popoldanskem času takšno razpravo za predstavnike zveze sindikatov in kulturne animatorje.

Sodelovalo bo tudi 13 Gradisovcev

Kar se tiče našega zastopstva smo lahko zadovoljni, da nas bo na tem srečanju približno enako število kot lani in nezadovoljni, ker smo le računali na bolj številno udeležbo z oziroma na to, da je komisija za kulturo in izobraževanje pri konferenci

zveze sindikatov zadnja leta kar aktivna.

Pridobili smo nove člane — kulturne ustvarjalce, vendar pa so nekateri tudi odšli iz DO.

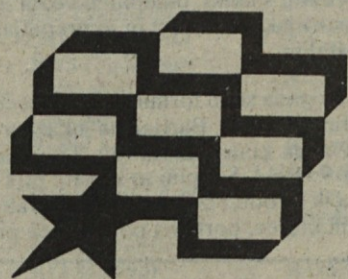
Dobili smo že obvestila, da so bila posamezna likovna in fotografska dela naših predstavnikov uvrščena v ožji izbor. Dela avtorjev, ki niso prišla v ožji izbor, bodo razstavljena v posebnem razstavnem prostoru.

Na letošnjem srečanju torej nastopamo s šestimi literati, tremi likovniki, dvema fotografoma in dvema članoma dramsko recitacijske skupine.

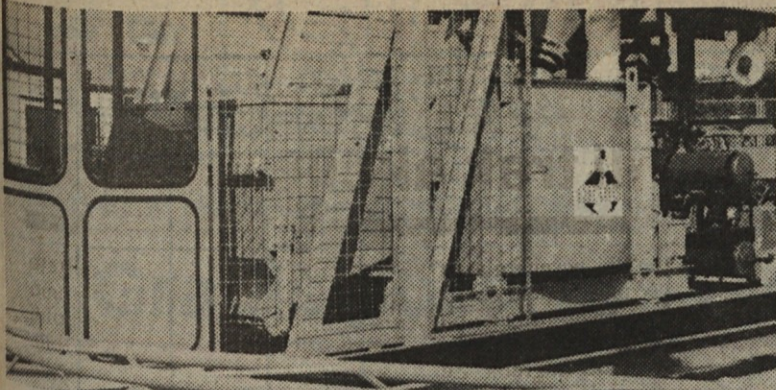
Kot smo podobno pisali že doslej, nas je verjetno kulturnih ustvarjalcev v Gradisu precej več, zato tudi ob tej priložnosti vabimo vse za katere še ne vemo, da se nam javijo in se dvignejo iz anonimnosti oziroma se nam pridružijo.

Pred srečanjem bo organizirana tudi tiskovna konferenca, gradbene DO v Mariboru pa bodo v pozdrav izdale skupen časopis.

Milenko Nikič

**TEGRA
'84**

Na velesejmih v Zagrebu in Brnu (ČSSR)

Na novem prostoru na Zagrebškem velesejmu, ki smo si ga pridobili že za spomladanski velesejem, bomo tokrat razstavljali standardni program naših obratov.

Kovinski obrati Maribor bodo iz bogatega asfaltnega programa prikazali Finišer K 6, stroj za reciklažo asfalta ter brizgalko za bitumenske emulzije. Proizvodni program ljubljanskih kovinskih obratov bo prikazan s kontejnersko betonarno ter krivcem in rezalcem armaturnih mrež.

Ostala dejavnost naše delovne organizacije bo zastopana le s prostorskim gradivom preko naših zastopnikov.

Zahvala našemu Centru za izobraževanje

Šolsko leto je že za nami in v polnem teku so že priprave za sprejem novih učencev usmerjenega izobraževanja. Ob koncu šolskega leta vse šole naredijo analizo uspešnosti in oceno pedagoškega dela in učnih rezultatov. Izhajajoč iz le-teh iščejo možnosti, kako v prihodnje uspešneje in kvalitetneje izvajati učne programe, izboljšati vsebino dela z učenci in tako čim kvalitetneje zadovoljiti potrebe uporabnikov.

Gradis s svojim Centrom za izobraževanje sodeluje z večino srednjih šol v katerih se izobražujejo naši bodoči kadri. Pred kratkim smo prejeli dopis Gradbene srednje šole »Borisa Kraigherja« iz Maribora v katerem je med drugim zapisano: »Delavci Gradbene srednje šole »Borisa Kraigherja« v Mariboru s svojimi družbeno političnimi organizacijami ter vodstvo šole čutimo dolžnost, da se iskreno zahvalimo za Gradisov prispevek, za iskreno so-

V Brno

z enakimi eksponati

Le nekaj dni za otvoritvijo Zagrebškega velesejma se bodo odprla tudi vrata enega večjih velesejmov na Vzhodu, to je velesejma v Brnu. Prvič bo na tem velesejmu sodeloval tudi Gradis, saj je doslej razstavljal svoje eksponate le v Sovjetski Zvezi in Nemški demokratični republiki. Zanimanje za naše proizvode je bilo precejšnje že na predstavitev naše delovne organizacije v ČSSR, ki so bile v mesecu juniju.

O samih nastopih na omenjenih prireditvah pa več v prihodnjih številkah našega glasila.

delovanje in skupno izvajanje vsebin in nalog tako proizvodnega dela, kot tudi delno praktičnega pouka.

Zavedamo se, da uspešnost vzgojno-izobraževalnega dela v usmerjenem izobraževanju v celoti zavisi od trdne povezanosti z uporabniki, zato danes z veseljem ugotavljamo, da prav tu dosegamo zavidljive rezultate.

Iskreno želimo, da v bodoče naše povezovanje še poglobljamo, da v tesnem sodelovanju skupno rešujemo vse probleme s katerimi se srečujemo. S tem želimo ovrednotiti Gradisov prispevek na področju vzgoje in izobraževanja ter povedati, da se v celoti zavedamo kadrovske problematike v gradbeništvu, ki jo uspešno rešujemo le, ker čutimo in enotno razmišljamo.

Ta zahvala je še en dokaz več o dobrem delu našega Centra za izobraževanje in pravi poti sodelovanja z zunanjimi institucijami. C. P.

Seminar za organizatorje rekreacije

Pritegniti vso družino

Organizirana vadba nas sprošča in krepi

V avgustu sta Fakulteta za telesno kulturo in Zveza sindikatov Slovenije organizirala seminar za poklicne organizatorje športne rekreacije v delovnih organizacijah.

Glavna tema seminarja je bila »Nekatera aktualna vprašanja programiranega zdravstveno preventivnega oddiha v organizacijah združenega dela«, v nadaljevanju pa smo se razgovorili o področju športne rekreacije in naših izkušnjah ob praktičnem delu pri organizaciji in izvedbi športnorekreacijskih dnevorov v delovnih organizacijah.

Sklepna misel po prvi temi je bila, da je programirani zdravstveno-preventivni odih izrednega pomena za vse zaposlene. Z vključevanjem v aktivni počitek in rekreacijo dosežemo oziroma se obvarujemo pred prenekatro negativno posledico, ki nam jo prinaša moderen način delovnega procesa in tudi zasebnega življenja. Dokazano je, da z obnavljanjem, ohranjanjem in urjenjem svojih telesnih sposobnosti preprečujemo oziroma zmanjšujemo odsotnosti z dela zaradi bolezni, prav tako pa tudi preprečujemo oziroma zmanjšujemo nastanek invalidnosti.

Pri drugi temi je bilo poudarjeno, da so organizirani športni dnevi le

ena izmed oblik športne rekreacije. Poznamo jih več vrst: smučarske »bele dneve«, plavalne, kolesarske in podobne. Le-ti morajo biti primerni za oba spola in vse starostne kategorije ter tudi za tiste, ki v posameznem športu nimajo kakega posebnega športnega predznanja. Če se le da, omogočamo udeležbo vsej družini in dosežke točkujemo, da lahko vsak udeleženec primerja svoj rezultat z rezultati drugih.

Ob koncu seminarja smo se udeleženci strinjali, da nam bodo teme, ki smo jih obravnavali in gradivo, ki smo ga lahko vzeli s seboj, v veliko pomoč pri našem praktičnem delu. Želimo si tudi, da bi Fakulteta za telesno kulturo v Ljubljani s podobnimi seminarji nadaljevala tudi v bodoče. Organizatorji rekreacije v združenem delu jih ocenjujemo za zelo koristne.

Alojz Polajnar

Nagradna križanka v današnji številki

Za pravilno rešeno in pravočasno prejeto križanko bomo med reševalci izžrebali pet nagrad:

1. nagrada 500 din
2. nagrada 400 din
3. nagrada 300 din
4. nagrada 200 din
5. nagrada 100 din

Rešitve pošljite na naslov:

GIP Gradis Ljubljana, Šmartinska 134 a, Uredništvo Gradisovega vestnika — nagradna križanka. Pri žrebu bomo upoštevali rešitve, ki jih bomo prejeli do 31. avgusta.

Žrebanje rešitev nagradne križanke, objavljene v prejšnji (dvojni) številki Gradisovega vestnika

Uredništvo je do roka prejelo 57 rešitev. Žreb je bil naklonjen naslednjim reševalcem:

1. nagrado 500 dinarjev prejme Ani Vončina, toz GE Celje
2. nagrado 400 dinarjev prejme Jani Mohorčič, 64000 Kranj, Stara cesta 18
3. nagrado 300 dinarjev prejme Oton Roškar, toz GE-Maribor
4. nagrado 200 dinarjev prejme Anica Ščavničar, 62000 Maribor, Študentski domovi, Tyrševa 23.
5. nagrado 100 dinarjev prejme Franjo Čadjavčan, toz GE Ljubljana

Čestitamo!

UREDNIŠTVO

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega ata, se iskreno zahvaljujem sodelavcem iz kovinskih obratov Ljubljana za darovano cvetje, izrečeno sožalje in spremljanje na zadnji poti.

Vinko Močnik

ZAHVALA

Ob nenadni smrti moje nadvse ljubljene žene Terezije Friš, se zahvaljujem GIP Gradis toz SPO so darovali venec, pismo in ustno sožalje sodelavcev iz Ljubljane in Maribora. Posebno se zahvaljujem tov. Snajderju in direktorju tov. Fidlerju za izrečene sožalje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Branko Friš

GRADISOV VESTNIK je glasilo delovnih ljudi gradbeno-industrijskega podjetja GIP Gradis Ljubljana. Izdaja ga Odbor za informiranje. Predsednik odbora Stane Beguš, namestnik predsednika Franjo Štromajer, člani Majda Maček, Zinka Mihelič in Karolina Vodopivec. Ureja ga uredniški odbor: Milenko Nikič, Bora Stamenković, Zinka Mihelič, Franc Kumer, Karolina Vodopivec in Franjo Štromajer. Tehnični urednik: Matija Krnc. Glavni in odgovorni urednik: Cveto Pavlin. Izhaja mesečno v 9500 izvodih. Tiska tiskarna Ljudska pravica v Ljubljani. Naslov uredništva: Uredništvo Gradisovega vestnika, Šmartinska 134 a Ljubljana, telefon 441-422, int. 233.

NAGRADNA KRIŽANKA

SKOVINSKO
POVIGAN.
PROGRAM
(KRAJICA)

ŠPANSKI
SPOLNIK

KEKS

SLOV.
IGRALICA
(MAJDA)

GRADIS
AM. LIT.
RAT (FO-
SAR ALL-
AN)

PROSTOR
ZA
ČEDJE

DEL TELES
Z DOLO-
ČENO
FUNKCIJO

GRŠKA
ČRKA

GRADIS
VELJAVNA
UGLED,
PRENOČ

DEL
TELES

MISICA
OBRA-
ČALKA

BOSANSKO
NOSKO
INE

PLAT

KRAJSE
IME
ZA
TAJSKO

BLAGAJ-
NISKI
IZREK

NEKDANJI
SAOV.
POLITIK
(ANDREJ)

GRADIS
ZLOBEN
NAMEN
ZAHODNO-
GERMANSKI
VOJSKO-
VODJA
KADAM-
BOL
PRIPRAVA
ZA REGULI-
RANJE JA-
KOSTI ELI-
TOKA
BELGIJSKI
SLIKAR
(JAMES)
STAR
NAZIV
ZA
DAVEK
SLOVITA
PALAČA
V ŠPANSKI
GRANADI
AMERI-
SKO
MOSKO
IME

SLAVNA
PARISKA
CERKEV
NORMAN
MALIM
LEDVIC
AVSTRI-
JSKI
SLIKAR
LANTAN
SKRATNI
PRIMER

SOMBOR
SHUČI
ALBERT
EINSTEIN
DEČE
BARVIL IZ
KATRANA

ROKODE-
LSTVO
ZMES
DUŠIKA
IN KISIKA
SAMO

NEKDANJI
NOGOMBT.
ČELIKA
SINFONIČNA
RIMSKI-
KORSAKO-
VA
SESTAVIL
PETELIN
NEKDANO
DRU.
ITERATOV
TRENJE

TELESNA
POSKO-
DBA
SOMBA
SLOVEN.
IGRALICA
(ALJA)

ANTON
ČEHOV

ITALIJAN.
GASOPIS
VRSTA
PELIKANA
ASKERC
POJEDINA
OB KONCU
DELA
ANGLJSKA
DOLENSKA
MERA
LJUBLJANI.
TRIO

OKRAS
MOSKEGA
OBRAZA
IDEJA
BINE
MATOH
VRSTA
JEDI,
NARASTEK
ROČA
TEKOČINA
ODISEJEV
OLE

SREČKO-
M. IME
PEŠNIK
OVID
ŠKOTSKI
MATEMATIK
(LOGARITMI)
NODNIK
POZEMELJO

STRUPEN
BLOKEM
ANTON
NANUT
ŽITNICA
KRAJ V
EGIPTU
ZUPANČJE
OTON
M. IME
EGIPČAN
DEL
DREVEŠA

STARO-
RIMSKI
NABAVO-
SLOVEČ
GROZA,
ZONA
TURŠKA
UTEŠ
ROČAT

STARO-
RIMSKI
NABAVO-
SLOVEČ
GROZA,
ZONA
TURŠKA
UTEŠ
ROČAT

STARO-
RIMSKI
NABAVO-
SLOVEČ
GROZA,
ZONA
TURŠKA
UTEŠ
ROČAT

STARO-
RIMSKI
NABAVO-
SLOVEČ
GROZA,
ZONA
TURŠKA
UTEŠ
ROČAT

STARO-
RIMSKI
NABAVO-
SLOVEČ
GROZA,
ZONA
TURŠKA
UTEŠ
ROČAT

STARO-
RIMSKI
NABAVO-
SLOVEČ
GROZA,
ZONA
TURŠKA
UTEŠ
ROČAT

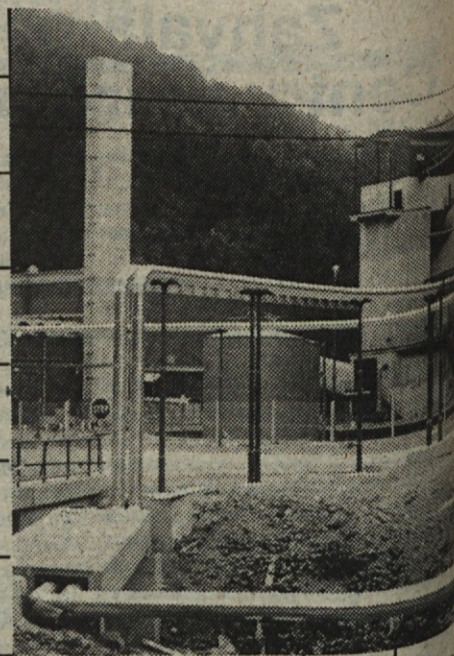
STARO-
RIMSKI
NABAVO-
SLOVEČ
GROZA,
ZONA
TURŠKA
UTEŠ
ROČAT

STARO-
RIMSKI
NABAVO-
SLOVEČ
GROZA,
ZONA
TURŠKA
UTEŠ
ROČAT

STARO-
RIMSKI
NABAVO-
SLOVEČ
GROZA,
ZONA
TURŠKA
UTEŠ
ROČAT

STARO-
RIMSKI
NABAVO-
SLOVEČ
GROZA,
ZONA
TURŠKA
UTEŠ
ROČAT

STARO-
RIMSKI
NABAVO-
SLOVEČ
GROZA,
ZONA
TURŠKA
UTEŠ
ROČAT

STARO-
RIMSKI
NABAVO-
SLOVEČ
GROZA,
ZONA
TURŠKA
UTEŠ
ROČAT

STARO-
RIMSKI
NABAVO-
SLOVEČ
GROZA,
ZONA
TURŠKA
UTEŠ
ROČAT

STARO-
RIMSKI
NABAVO-
SLOVEČ
GROZA,
ZONA
TURŠKA
UTEŠ
ROČAT

STARO-
RIMSKI
NABAVO-
SLOVEČ
GROZA,
ZONA
TURŠKA
UTEŠ
ROČAT

STARO-
RIMSKI
NABAVO-
SLOVEČ
GROZA,
ZONA
TURŠKA
UTEŠ
ROČAT